As 'n Nuusblad aan die Hoofposkantoor geregistreer.

DIE HERVORMER

OFFISIEEL · ORGAAN · VAN · DIE · NEDERDUITSCH · HERVORMDE · KERK · VAN · AFRIKA

MERENSKY-BIBLIOTEEK
22 SEP 1945
UNIVERSITEIT VAN PRETORIA.
Klasnommer 2(68)
Registernommer H. 27/7

NEDERDUITSCH HERVORMDE KERK
AFRIKA
EENDRACT
MAAKT
MACT

Jaargang XXXVII

No. 7

SEPTEMBER 1945

Redakteur: Ds. Joh. Dreyer, Bergstraat 77 Potchefstroom.

'n Belangrike Aankondiging!

Lesers van Die Hervormer,

U as Christen moet geestelike leesstof lees om u siel te voed. As u geestelik wil groei kan u geen beter ding doen as baie Christelike boeke te lees nie.

Maar dit moet gesonde en betroubare boeke wees. Pas op vir wolwe in skaapvelle wat boeke by u huis kom verkoop. Die sektes is ewe bedrywig op die platteland en in die stad.

U sou dwaas wees om u gesondheid aan 'n kwaksalwer toe te vertrou. Verdien u siel nie groter sorg nie? Die allerveiligste sal wees om al u boeke van die C.S.V. Boekhandel te bestel.

Hier is 'n paar boekies wat ons sterk aanbeveel:

HULP ONDER VERSOEKINGS

deur Amos R. Wells, prys 2/9 posvry.

In hierdie wêreld vol lokvalle het ons versterking uit alle bronne nodig. Hierdie boekie wys daardie bronne aan en sê hoe om dit te gebruik.

DIE LEWE VAN ONS HERE JESUS CHRISTUS

Ds. F. J. Berning Malan, 6/3 posvry.

Hierdie boekie, geskrywe in die taal van die Bybel, lees soos 'n roman.

DIE DRIEVOUDIGE GEHEIM

James McConkey, 2/9 posvry.

In hierdie boek het u 'n eenvoudige, duidelike en Skriftuurlike behandeling van die werk van die Heilige Gees.

DIE
3
DRIEVOUDIGE
Geheim

Die Bestuurder,
C.S.V. Boekhandel,
Posbus 8459, Johannesburg.

Hiermee vind u die bedrag van £ s. d. vir die volgende boeke:

£ s. d.

Hulp onder versoekings @ 2/9 ....
Die lewe van ons Here Jesus Christus @ 6/3
Die Drievoudige Geheim @ 2/9 ....

Totaal

DIE C.S.V. BOEKHANDEL

PLEINSTRAAT 33, JOHANNESBURG **Posbus 8459. Foon 22-3097.**

Die Hervormer

Redakteur : Ds. JOH. DREYER, Bergstraat, 77, Potchefstroom.
Redaksiekommissie : Di. F. J. Z. BOOYSEN, J. J. ENGELBRECHT, DANIEL F. ERASMUS, S. P. J. J. VAN RENSBURG.

Die blad verskyn op die 20ste van elke maand; as die 20ste op 'n Sondag val, dan op die 21ste. Stukke vir publikasie moet die Redakteur voor die 6e van elke maand bereik. **Aan die Administrateur van die Kerk, die Heer J. H. H. Janson, Bus 19, Dullstroom,** moet gestuur word: 2/6 per jaar intekengeld; geboorte-, verlowings-, trou- en doodberigte teen 10/- vir 'n maksimum van 60 woorde **vooruitbetaalbaar**; adresveranderings, vermeld sowel ou as nuwe adres. Alles i.v.m. advertensies aan mnr. W. v. Namen, Meischkegebou 25, Johannesburg.

JAARGANG XXXVII SEPTEMBER 1945 No. 7

DIE KERK IN RUSLAND

III.

In ons vorige artikel is daarop gewys dat daar 'n kentering gekom het in die verhouding van Kerk en Staat in Rusland en die vraag is gestel of hierdie wysiging beskou moet word as 'n verandering by die Russiese leiers teenoor die Kerk dan of dit alleen maar 'n politieke stap is met by-oogmerke nl. om op 'n ander manier die invloed van die Kerk te neutraliseer. Dit behoort immers vir die Kommunistiese heersers na 'n kwarteeu van stryd met Kerk en godsdiens duidelik te wees dat die geloof onuitroeibaar is, want God het die ewigheid in die mensesiel gelê. Al hulle voorgangers het dieselfde ondervinding gehad, soos die geskiedenis van die Christelike Kerk duidelik getuig. Die vyandskap teen Kerk en godsdiens, die vervolging van die christene deur die Romeinse keisers, deur die leiers van die Franse Rewolusie, van die Nasionaal-Sosialisme en van die Kommunisme het nog altyd daarop uitgeloop dat die gesegde bewaarheid geword is: die bloed van die martelare is die saad van die Kerk.

Nie alleen het die Kommunistiese leiers blykbaar ingesien dat die geloof onuitroeibaar is nie, en dat dit 'n krag in die lewe van 'n volk en van 'n mens is nie, maar miskien is dit dat hulle van taktiek teenoor die Kerk verander het as gevolg van die besware van die Westerse moondhede teen die onderdrukking van die godsdiens en die vervolging van die christene. As die verandering om taktiese redes is, dan moet nie veel verwag word vir die toekoms nie, nie alleen van die Russiese Kerk nie, maar ook van die christenheid as sodanig, want die kommunistiese Rusland het magtiger uit die oorlog gekom as toe hy daar ingegaan het en hy het 'n magsposisie van betekenis verower.

Om hierdie magsposisie te behou en nog meer te versterk, sal ongetwyfeld gebruik gemaak word ook van die Kerk. Omdat Rusland en die grootste deel van Suid-Oos Europa tot dieselfde deel van die christenheid nl. die Grieks-Russies Ortodokse Kerk behoort en daar ook tussen daardie lande en 'n deel van Rusland bande van bloed is nl. Slawiese, daarom het Rusland 'n groot sprong voor in die Balkan state op die Westerse moondhede. Hierdie godsdienstige band is daar al vir eeue. Eers het Moskou kerklik na Konstantinopel gekyk. Nou is dit net andersom. Die Grieks-Ortodokse Kerk in die Balkanlande kyk nou op na die Kerk in Rusland. 'n Magtige Rusland bring die Kerk van Rusland vanself meer na vore. Terwyl 'n „magtige," invloedryke Kerk weer op sy beurt meehelp om Moskou se staatkundige en internasionale posisie te versterk.

Dit besef Stalin en sy regering blykbaar en hulle sal nie nalaat om gebruik daarvan te maak nie. Is dit miskien veral om hierdie rede dat daar 'n gunstige wending gekom het vir die Kerk van Rusland?

Ook die Kerk aldaar besef blykbaar sy verbeterde posisie. Deur die vervolging wat die Kerk vir 'n kwarteeu moes deurmaak, is hy gelouter. Daar het nuwe lewe gekom. 'n Paar maande gelede het ons gelees dat die Aartsbiskop Nikolai van Kief na die Midde-Ooste vertrek het om die ortodokse patriarge van Alexanderië en Jerusalem te besoek. Die doel van die reis was om die bande tussen die Russiese Kerk en die kerke in die Midde-Ooste te versterk. Hierdie bande is reeds tevore geknoop toe patriarge van die Ortodokse Kerke buite Rusland 'n besoek aan Moskou gebring het en die verkiesing van die nuwe patriarg Alexius bygewoon het.

Die versterkte internasionale posisie van Rusland en die nuwe lewe van die groot Russiese Kerk sal ongetwyfeld meebring dat die Ortodokse Kerke in Griekenland, Bulgarye, Roemenië, Tjeggoslawakye, in die Midde-Ooste en in Noord-Afrika almeer gaan swaai, nie meer na Konstantinopel, na Jerusalem of na Antiochië nie, maar na Moskou.

Ons meen selfs dat in die eers volgende kwart- tot halwe eeu daar 'n stryd gaan wees tussen die Oosters-Ortodokse en die Rooms Katolieke Kerk vir die eerste posisie in Europa. Die voortekens hiervan word reeds sigbaar. Ons verwys hiervoor na 'n merkwaardige verklaring ongeveer 'n jaar gelede deur die patriarg Sergius van die Russies-Ortodokse Kerk waarin hy die eis van die pous van Rome, dat hy die stedehouer van Christus op aarde sou wees, verwerp. Ons meen daarin te sien die eerste skoot in die komende stryd tussen die twee sterkste vertakkings van die Christelike Kerk. Die verswakte posisie van die Roomse lande in die volkerery en die groot ledetal van die Ortodokse Kerk, wat op 185,000,000 geskat word, gee Moskou 'n voorsprong bo Rome. Volgens 'n berekening van 'n paar Amerikaanse deskundiges sal Rusland oor vyf-en-twintig jaar 38 persent hê van die totale bevolking van die huidige groot-moondhede saam. As dit so is beteken dit nog meer vir hierdie groot land.

As die Kerk van Rusland dus getrou bly en nie 'n handlanger van Stalin in die toekoms word nie, soos dieselfde kerk dit in vroeër tyd van die Tsaar was, en as die gunstige kentering in die verhouding tussen Kerk en Staat in Rusland, die Kerk wáarlik ten goede kom en nie om by-oogmerke is nie, dan sal die Kerk van Rusland nog 'n groot rol in die toekoms speel.

Satan slaap egter nie. Die rus wat die Kerk nou in Rusland geniet, kan ook net die stilte voor die storm wees en as die ateïsme en die anti-christendom in die toekoms weer deur die staat gesteun gaan word, dan sal dit seker die begin van die eindstryd wees.

Die Kommunisme was tot dusver die vyand van die Kerk en daarom hou elke Christus-belyer sy hart vas as hy merk dat kommunistiese Rusland sterker word. Die jongste Algemene Kerkvergadering het dan ook in sy herderlike skrywe gewaarsku „teen die dreigende gevare van Kommunisme en ander anti-christelike magte, omdat ons christelike blanke beskawing en die voortbestaan van ons Kerk en volk in gevaar is."

Laat ons bid, ook vir die Russiese Kerk, om getrou te bly, getrou aan Christus, die Heer, van elke wêreldlike mag vry en dienaar van Christus alleen.

(Slot.)

JOH. DREYER.

OORDENKING

Ps. 91:1: *Hy wat in die skuilplek van die Allerhoogste sit, sal vernag in die skaduwee van die Almagtige.*

In hierdie Psalm besing die digter die beskerming wat die gelowige vind by God. Hoe duidelik spreek die kragtige geloof, die stil maar onwrikbare vertroue, die onwankelbare sekerheid van die skrywer nie tot ons in elke vers van hierdie Psalm nie!

In ons teksvers is daar drie woorde waarop ons in besonder wil let. In die eerste plek gebruik die digter die woord „skuilplek." Hierdie woord laat ons dink aan 'n plek waar veiligheid te vinde is. Die skuilplek van die dier is die plek waar hy kan gaan wegkruip wanneer sy vyande hom agtervolg. Die skuilplek van 'n mens is die plek waarheen jy jou toevlug kan neem wanneer gevare jou bedreig — So'n skuilplek het ons by die Allerhoogste. Wanneer ons in gevaar staan om deur die bose magte oorrompel te word; wanneer ons besef dat ons menslike kragte nou eenmaal te min is om ons staande te hou, dan het ons 'n veilige plek by God waar ons skuiling kan vind. Soos Luther sing:

„'n Vaste burg is onse God,
Sy volk se veil'ge hoede;
Sy albestuur waak oor ons lot,
Hy stuit die vyandswoede."

Die tweede woord waarop ons ons aandag moet bepaal, is die woord „vernag." Die woord laat ons dink aan 'n nag wat ons op een of ander plek deurbring. Dit laat ons dink aan slaap, aan rus na 'n vermoeiende dag. — Wie ken die nagte van die lewe nie? Wie ken nie die nagte van smart, van geestelike en liggaamlike pyn, van kommer, van gewetenswroeging, van berou nie? Dis tye wanneer die lewe vir ons 'n las word, wanneer die toekoms duister is, wanneer ons saam met Jakob in wanhoop en bitterheid wil uitroep: „Alles is teen my!" of saam met Job wil bid: „Mag dit God behaag om my te verpletter, sy hand uit te strek en my af te sny!" Wie dink ooit daaraan dat daar slaap of rus is in hierdie nagte van die lewe? Maar tog is daar vir die gelowige soiets.

Vir hom wat in die skuilplek van die Allerhoogste sit, is daar wel rus in die nagte van die lewe, nl. in die skaduwee van die Almagtige. Om in die skaduwee van iets te verkeer, beteken om baie naby aan daardie iets te wees. In die skaduwee van die Almagtige beteken baie naby aan die almagtige God. Die mens wat baie naby aan God is, d.w.s. wat in noue gemeenskap met God verkeer, ken die rus van die hart onder die grootste aanvegtinge van die lewe. O, hoe heerlik is dit nie om te weet dat wat ook al oor ons in die lewe mag kom, ons 'n almagtige God van liefde het wat oor ons waak nie! Al wat met ons gebeur, sal net wees vir ons beswil. Al skyn dit ook of alles teen ons is, God is vir ons, God sal ons nooit verlaat nie, God is altyd daar as ons toevlug en bergvesting. Die liefde en beskerming van God staan rondom ons soos 'n ondeurdringbare muur, soos 'n pantser wat al die vurige pyle van die bose blus. „Al val daar duisend aan jou sy en tienduisend aan jou regterhand, na jou sal dit nie aankom nie." En

„Al ruk die Satan aan
met wapperende vaan;
Al is sy pantser sterk,
bedrog en lis sy werk —
God word nooit strydensmoede."

Ja, hy wat sit in die skuilplek van die Allerhoogste, vernag in die skaduwee van die Almagtige — maar wie is dit wat sit in die skuilplek van die Allerhoogste? Dis die mens wat die enigste Weg wat daar vir ons is om na die Allerhoogste te gaan, bewandel, nl. Jesus Christus. Hy wat glo in Christus met al sy krag, wat Jesus liefhet met al die vuur van sy siel, wat trag om die gebooie van Christus na te kom na die allerbeste van sy vermoë, wat deur gedurige volharding in die gebed trag om steeds nouer en nouer gemeenskap met Christus te hou, hy is dit wat God het vir sy skuilplek; Hy weet dat hy die oorwinnaar is in die stryd nog voordat hy die stryd aangeknoop het, want Christus veg vir hom. By Jesus Christus is daar vergifnis van sonde, rus vir die gemoed, vreugde vir die siel, hoop in die duisternis, troos in droefheid, krag in swakheid.

En al sou die mens van sy geboorte af sy hele lewe lank net sonskyn ken, een nag is daar wat kom in die lewe van elke mens: die donkerste nag van almal, die dood. Hy wat sy lewe lank die Allerhoogste gehad het vir sy skuilplek, sal ook hierdie nag vernag in die skaduwee van die Almagtige. As die duisternis nader, sal Jesus daar wees om sy hand te vat, om die weg vir hom te verlig en hom deur te voer tot in die oord van rus en saligheid, waar hy in ewigheid sal verkeer in die heerlikheid van God, onse Vader. — Amen.

P. S. DREYER.

(Die Oordenking vir die Kerkhervorming sal D.V. in die uitgawe van Oktober deur ds. L. M. le Roux geskryf word.—Die Redakteur.)

OFFISIEEL

Beroep Bedank:

Ds. W. J. Kemp van Waterber na Zeerust.
Ds. J. D. Storm van Wolmaransstad na Groot-Marico.
Ds. F. J. van Zyl van Standerton na Heilbron.
Ds. J. P. Labuschagne van Durban na Volksrust en Memel.

Beroep Aangeneem:

Ds. P. W. A. Bierman van Losberg na Pietersburg.

Beroep:

Ds. W. H. Grey van Newlands na Louis Trichardt.
Ds. P. W. Venter van Krugersdorp na Klerksdorp.

Gemeente Turffontein:

Nuwe Scriba van Registrasie, mnr. S. H. Gregon, 19 Trowwaystraat, Turfontein, en nie meer H. J. le Roux, 6 Bergstraat, The Hill, nie.

Nagmale:

Potchefstroom 6 en 7 Oktober.
Wolmaransstad 13 en 14 Oktober.
Carolina 27 en 28 Oktober.
Pietersburg 20 en 21 Oktober.
Ontvangs ds. Bierman 19 Oktober 7.30 nm. in
Vryburg 29 en 30 Sept. in die „Congregational" Kerksaal.
Krugersdorp 6 en 7 Okt.
Vliegepoort 20 en 21 Oktober.
Basaar 19 Oktober 4 nm.
Kerkraadsvergadering 19 Oktober 8 nm. Stadsaal.
Bevestiging 20 Oktober 3 nm. in die Kerkgebou.

Hervormde Teologiese Studies:

Die inhoud van die Julie uitgawe van hierdie Studies, wat gewy is aan die bevordering van die Bybels — Reformatoriese Teologie in S.A., is: „De Plaats van het Oude Testament in de Verkondiging" deur dr. A. van Selms. Hierdie artikel is oorgeneem uit „Nieuwe Theologische Studiën (1938). Verder Beginsels van Bybelvertaling uit die pen van prof. dr. B. Gemser. Uit die Wordingsgeskiedenis van die Hervormde Kerk deur dr. J. Ploeger en Die Betekenis van die Ou Testament vir ons Geestelike Lewe deur ds. F. J. Z. Booysen.

Konkordansie op die Berymde Psalms en Gesange:

By die firma J. L. van Schaik verskyn eersdaags bostaande Konkordansie saamgestel onder leiding van ds. H. C. J. Flemming. Dit sal 'n uitgebreide lys van al die beginreëls van die Ps. en Ges. bevat, ook afdelings van Ps. en Ges. oor bepaalde onderwerpe en besondere geleenthede ens., ens.

Studielenings vir Teologiese Studente:

Matrikulante wat volgende jaar na Pretoria wil gaan om vir predikant in die Hervormde Kerk te studeer, maar wat sonder geldelike steun nie kan nie, kan applikasie maak vir studielenings by die Sekr. van die Kuratorium, Dr. B. de Loor, Lynnwoodweg, Brooklyn, Pretoria, voor end November.

Onmiddellik Benodig:

ASSISTENTES in die Ned. Herv. Weeshuis. Beginsalaris £4 per maand plus lewenskostetoelae, vry inwoning, vir 'n proeftydperk van drie maande en daarna £5 p.m. plus lewenskostetoelae, vry inwoning, vry uniform en vry mediese behandeling tot 'n maksimum van £8 per maand plus lewenskostetoelae. Ondervinding sal in aanmerking geneem word by vasstelling van beginsalaris. Een maand vakansieverlof per jaar met vol salaris. Rig applikasies tesame met afskrifte van getuigskrifte asook melding van kerkverband aan: Die Sekretaris, Posbus 262, Krugersdorp.

Een Arbeidsdag vir die Reddingsdaadfonds:

Op versoek plaas ons hierdie versoek van die Uitvoerende Raad van die R.D.B. dat elke Afrikaner gevra word om elke jaar die inkomste van minstens een arbeidsdag aan die Reddingsdaadfonds af te staan en also mee te help aan die ekonomiese selfstandigheid van ons volk.

Dr. A. van Selms:

Soas ons lesers weet is dr. van Selms, wat lektor in die Semitiese tale aan die Universiteit van Pretoria was, reeds aan die begin van die oorlog na Nederlands Oos-Indië om sy deel by te dra in die verdediging van die Nederlandse Kolonies teen Japan. Wat van hom en sy gesin geword het na die verowering deur Japan, kon nooit met sekerheid bepaal word nie. Een berig was „vermoedelik krygsgevange geneem." Nou dat die oorlog verby is en die krygsgevangenes elkeen na sy vaderland kan teruggaan, word verlangend uitgesien na die terugkoms van hierdie bekwame geleerde, wat vir ons Kerk en vir die teologiese wetenskap in S.A. van so groot betekenis is. Ons bede is dat die Here hom en die syne veilig en spoedig mag terugbring.

Die Blanke Werkers(sters) Beskermingsbond:

Van hierdie Bond wat onlangs gestig is het ons 'n kort verslag van 'n kerklike konferensie wat op 8 Aug. l.l. in die Irenekerk, Johannesburg gehou is, tesame met die konstitusie van die Bond vir publikasie ontvang. Gebrek aan ruimte laat die plasing nie toe nie. Wel mag ons daarop wys dat die Bond 'n nie-politieke liggaam is, dat van die doelstellings is om die belange van die werkersgemeenskap te behartig en om kommunistiese invloede in maatskaplike en ander werkersorganisasies te bestry. Skryf vir verdere besonderhede aan die heer J. de Klerk, Posbus 6308, Johannesburg.

'n Klag:

Van br. F. J. C. Martins van Brits het ons 'n brief vir publikasie ontvang waarin hy klae dat twee van sy getroude kinders wat nou ressorteer onder twee ander gemeentes nie deur die kerkraad en leraar besoek word nie, hoewel hy persoonlik kennis gegee het daarvan aan die betrokke leraars en die seuns hulle persoonlik aangemeld het. Omdat die brief egter 'n klag bevat, hoort dit tuis by die betrokke kerkrade. Ons stuur dit deur en raai die broeder aan om in sulke gevalle offisieël 'n brief te skrywe aan die betrokke kerkraad en die geval te rapporteer by hulle. As dit nie baat nie, dan eers mag die br. verder gaan. As 'n leraar of 'n bepaalde kerkraadslid kennis kry van so 'n lidmaat en dit vergeet of geen ag daarop slaan nie, dan is die kerkraad nog nie skuldig nie en dra hulle offisiëel ook nog geen kennis daarvan nie.

NUWE BOEKE

WAT IN ELKE BOEKRAK 'N PLEK VERDIEN ....

ONS BOU 'N STAD
deur Fritz Steyn **8/6**
Dis een van die beste en verfrissendste romans wat die afgelope paar jaar verskyn het. 'n Groot Werk van 450 bladsye.

VERKEERDE LIEFDE
deur Ella Eloff v. d. Walt **6/6**
Die beste liefdesverhaal wat tot dusver van hierdie gewilde skryfster verskyn het.

HIERDIE RYKDOM
deur „Maraka" **6/6**
'n Liefdesverhaal met 'n besondere tema. Dis 'n werk uit die alledaagse lewe.

DIE GEHEIM VAN DIE BERGHAAN
deur Rudolf Meiring **6/6**
'n Spannende speurverhaal wat van begin tot end boei.

TE LAAT!
deur Pieter H. Venter **6/6**
Hier is nou 'n roman uit die plaaslewe wat sommer lekker lees.

GEVESTIGDE BELANGE
deur P. de Villiers **6/6**
Dis 'n boeiende verhaal uit die stadslewe.

MANDA
deur Liza Venter **5/6**
Hier het ons te doen met die groot werk wat die maatskaplike werksters in ons groot stede verrig. Dis 'n mooi liefdesroman.

MENSE VAN ANDERKANT
deur Annemarie Wessels **6/6**
Die stryd tussen liefde en plig word hier meesterlik uitgebeeld.
Bestel van die uitgewers:

UNIE-BOEKHANDEL
—— (Edms.) Bpk. ——
Kerkstraat 236 Posbus 1016
PRETORIA.

MY ALLERBESTE VIR SY HOOGSTE

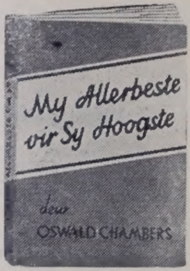

Oswald Chambers se
wêreldberoemde
dagboek
"My Utmost for His Highest"
in Afrikaans oorgesit
deur
TIMO KRIEL.

'n Boek wat geen verdere aanbeveling nodig het nie, keurig versorg op fyn papier, met hardeband en gekleurde omslag, teen slegs **8/6** posvry.
Verkrygbaar by alle boekhandelaars of regstreeks van die

CHRISTELIKE UITGEWERSMAATSKAPPY
Posbus 7477 Markstraat 112
JOHANNESBURG.

BEGRAFNISVERSEKERING

'n Klein Maandelikse Premie dek die hele familie.

Die Lykbesorger in u Dorp is ons Agent.

DIE SUID-AFRIKAANSE FEDERASIE VAN BEGRAFNISVERSEKERINGS-VERENIGINGS, BEPERK
82 BECKETTSGEBOU,
Presidentstraat 67, h/v Harrisonstraat,
JOHANNESBURG.

Vereeniging Meule en Kompanie Bpk.

▼

Vervaardigers van beroemde
EPOL Gebalanseerde Rantsoene.

Volledige besonderhede en gratis boekie oor die voeding van PLAASDIERE op aanvraag van Departement van Dierevoeding.

Posbus 3006. Foon: 33-6273/4/5/6/7
Tel. "Vermilco". JOHANNESBURG.

UIT ANDER KERKE

NUUS UIT DIE HERVORMDE KERK VAN NEDERLAND

Aangesien ek veronderstel dat baie van die lede van ons Kerk en lesers van „Die Hervormer" nog belangstel in wat met die ou moederkerk in Nederland gebeur het en gaande is, neem ek die volgende oor uit 'n persoonlike brief deur my ontvang van Dr. L. J. Cabemier, predikant van die Hervormde Kerk te Terneuzen in die gedeelte Zeeuws-Vlaanderen van die provinsie Zeeland. Dr. Cazemier is lid van die Sinode van die Nederlandse Hervormde Kerk, die hoogste Kerkbestuur waarin slegs ongeveer een op die honderd predikante van die Kerk sitting het. Weens die verspreiding van vaderlandsliewende, sogenoemde illegale, lektuur tydens die besetting het hy in twee Nederlandse en sewe Duitse gevangenisse gesit, maar is later weer vrygelaat. Hy skryf, in Afrikaanse vertaal, as volg:

Die Kerk het in die oorlogsjare kragtig gewerk, is ook stewig verjonk. Die invloed van Prof. Kraemer en Dr. Gravemeyer is groot. Met die Sinodale stelsel is gebreek (die skrywer bedoel met die Sinodale stelsel die groot mag wat in die Kerk aan die klein Sinode van slegs 13 predikante en 6 ouderlinge toegeken was, waardeur dit meer 'n hoogste bestuursliggaam as 'n verteenwoordiging van die Kerk was. B.G.) Die laaste hand sal hieraan gelê word hierdie jaar. Daar kom 'n Generale Sinode. Een afgevaardigde uit elke klassis. (Toe ek nog in Holland was, was daar 44 klassisse en 138 ringe in die Kerk; deur die nuwe reëling sal die aantal afgevaardigdes na die Sinode dus van 19 tot ongeveer 44 uitgebrei word. B.G.) Tweederde van die afgevaardigdes sal predikante, eenderde ouderlinge wees (Die verhouding bly ongeveer dieselfde, daar was nl. 13 predikante en 6 ouderlinge in die ou Sinode. B.G.) Die veto-reg van die Provinsiale Kerkbesture verdwyn (Die veto-reg was die reg wat die Provinsiale Kerkbesture gehad het om elke deur die Sinode, na van die Provinsiale Kerkbesture en Klassikale Vergaderinge ingewonne konsiderasies, voorlopig aangenome reglemente met meerderheid van stemme te verwerp; hierdie veto-reg het baie remmend gewerk in die reorganisasie van die Kerk; die Provinsiale kerkbesture het nou egter blykbaar van die reg nie gebruik gemaak nie, want volgens berig oor Radio Herrysend Nederland van Saterdagaand 4 Augustus is die reorganisasieplan aanvaar. B.G.) Aan allerlei rade vir Kerk en Sending, skool, pers ens. word die werk op die besondere terrein gedelegeer. Al die totnoutoe buite-kerklike werk word nou kerklik. Die Kerk met ander woorde neem nou die verantwoordelikheid vir die sending ens. op homself. Die Sendingsinstitute van Oegstgeest word kerklik ingeskakel.

Die Kerk wil nie langer in 'n veilige hoekie sit, waar hy hom van die wêreld niks aantrek nie; hy wil weer volkskerk wees; wil ook tot die groot massa die woord rig. Allerlei samekomste vir buite-kerklikes word gehou. In die groot krante word in die advertensie-kolomme kerkdienste aangekondig met bepaalde onderwerpe. Daar is baie luisteraars. Oor die algemeen was die kerkbesoek in die oorlogsjare uitnemend; ook van intellektueles. Of dit gehandhaaf sal bly, is wel 'n vraag. Maar die Kerk het belangstelling.

In die sentrale provinsies van Holland het die Kerk in die hongerperiode enorm veel gedoen. Amper al sy fondse is opgeoffer om voedsel te koop en te distribueer. Die Kerk was die enigste instansie wat vertrou is, sowel van die kant van die boere as van dié van die konsumente. Die Kerk het op hierdie terrein 'n groot „gaarkeuken" (gesamentlike kombuis) geword. Wat die sentrum van Holland staande gehou het, was te danke aan die Kerk en aan die versetbeweging — so is herhaaldelik oor die radio uitgespreek.

Sedert September 1944 was alle kontak met Den Haag (die plek waar die Sinode sy setel het) verbreek. In die bevryde suidelike provinsies is toe 'n Sinodale urgensie-kommissie opgerig vir die te behandelde sake en om 'n adres te hê by allerlei regerings-instansies. Daar is hard gewerk en veel arbeid verset.

By die Generale Sinode word die instituut van preadviseurs afgeskaf (Twee van die kerklike Hooglerare van verskillende Universiteite het telkens vir een jaar sitting gehad met preadviserende stem; die sekretaris van die Sinode en die Quaestor-Generaal, ons Administrateur, het adviserende stem gehad, die laaste alleen in geldelike aangeleenthede. B.G.) In pleks daarvan kry verskillende verteenwoordigers uit die rade sitting en kan, as dit nodig is, die gewenste voorligting gee.

In Eindhoven was 'n tydelike akademie opgerig en in Mei l.l. geopen, waar Dr. Cazemier lesings in godsdiensgeskiedenis en Ou Testament gegee het.

Wat teologiese boeke betref, daar het weinig verskyn die laaste tyd. Prof. van der Leeuw (die godsdienshistorikus van Groningen, nou Minister van Onderwys) het 'n populêre godsdiensgeskiedenis van Egipte geskryf. Verder het die eerste deel van 'n Nederlandse Kerkgeskiedenis, bewerk deur Prof. Bakhuizen van den Brink, verskyn; die tweede deel sal versorg word deur Prof. Lindeboom van Groningen.

Tot sover Dr. Sazemier. Ek wil hier geen kommentaar aan toevoeg nie behalwe dit dat sulke berigte elkeen wat nog aan die Hervormde Kerk van Nederland geheg is met blydskap, dankbaarheid en ook met trots sal vervul.

B. GEMSER.

VRAEBUS

DIE AFRIKA EVANGELIESE BOND.

Vraag:

Sowel die heer J. R. Botha van Piet Retief as mevr. Bartjie Kruger van Chipinga, S. Rhodesië wil een en ander weet van hierdie buite-kerklike beweging. Eersgenoemde vra of die Bond van die drie Hollands-Afrikaanse Kerke uitgaan en onder hulle toesig werk. Hy wys verder daarop dat lede van die Bond hulle kinders uit die Sondagskole van die Kerke neem. Laasgenoemde skryf dat werkers van die Afrika Evangeliese Bond (A.E.B.) beweer dat hulle interkerklik is en almal lede van die drie Hollands-Afrikaanse Kerke is. Sy sou graag wil weet hoe ons Kerk teenoor die A.E.B. staan.

Antwoord:

Die A.E.B. is 'n liggaam wat buite alle kerklike verband staan en dus aan geen kerk verantwoording verskuldig is vir die leer wat hulle verkondig nie. Dit is op metodistiese lees geskoei en as sodanig reeds verskillend in leer van die Hollandse Afrikaanse Kerke wat Calvinisties is. So bv. hou hulle van gemoedsopsweping of gevoelsgodsdiens. Biduurtjies in eg metodistiese trant is by hulle aan die orde van die dag.

GEBR. GOODMAN BPK.

EERSTEKLAS SNYERS EN MANS-UITRUSTERS.

Posbus 491. **Foon 2-3521.**

Kerkstraat-Wes 78-80, Pretoria

(Langs OOM PAUL se ou Woonhuis)

BESOEK ONS VIR :

Mans pakke klere, Worsted Flannel broeke, Sportbaadjies, Khaki- en Doringdraadbroeke (nie Regulasie maak nie), Khaki hemde, vol maak, Wit en gekleurde uitgaan hemde.

Alle klaste van mans-, dames- en kinderskoene teen billike pryse in voorraad.

Groot sortering Dames Tabberd-materiaal van aantreklike patrone nog in voorraad.

Alle benodigdhede in mans-, dames- en kinderklerasie nog in voorraad.

Ons kan ongelukkig nie meer monsters van mansklere stuur nie.

Vir die Beste Skoene

DE BRUYN se Posbestellings

(EDM.), BPK.

S.A.N.L.A.M.-GEBOU 139 PRETORIA **FOON : 3-1124**

*

Skryf ons en kry u Skoene gestuur om uit te kies voordat u koop.

GEWELDIGE VERLAGING IN HUISRAADPRYSE!

Vir 'n beperkte tyd bied ons die volgende kopies aan :—

VIR KONTANT.

3 vt. Slaapkamerstel	£22	0	0
3 vt. 6 dm. Slaapkamerstel	24	0	0
Klein Dubbelstel	40	0	0
Vol Dubbelstel	52	0	0
8-stuks Kiaat Eetkamerstel, Kompleet	30	0	0
3 stuks Chesterfield	23	10	0
No. 6 Herboude Stoof	6	10	0
No. 7 Herboude Stoof	8	10	0
No. 8 Herboude Stoof	9	10	0
1—2 vt. 6 dm. Staal Divan en Klapperhaar Matras	3	5	0
'n Paar herboude Trapnaaimasjine vanaf	15	10	0

VRY VERPAKKING.

Goedere van hoë gehalte. Waarde vir u geld.

KOM SIEN ONS OF SKRYF AAN—

LEVIN'S UNITED FURNISHING HOUSE

Harrisonstraat 62, JOHANNESBURG.
Telefoon 33-8225.

Hierdie Stoof £27. 10s.

In leer en praktyk vertoon hulle sektariese neigings, want

I hulle is voorstanders van 'n soort van volmaaktheidsleer. In hulle blaadjie „Die Pelgrim" lees ons: „Ons glo dat die ondervinding wat volkome heiligmaking genoem word, 'n tweede, besliste genadewerk is na bekering." Dit is wat in Metodistiese kringe die „second blessing" genoem word. Dit word nie deur ons belydenis geleer nie;

II hulle leer in stryd met Skrif en belydenis dat siekte van die duiwel kom, en dat die gebruik van medisyne nie geoorloof is nie, wat die sektes ook leer. In 'n verslag van die Skandinavia-Brug-Konferensie deur die A.E.B. gehou, wat in Die Kerkbode verskyn het en onderteken is deur (ds.) C. H. Murray, wat soos ander predikante van die Ned. Herv. of Geref. Kerk die dienste bygewoon het, lees ons van 'n kind wat maande siek gelê het aan kinderverlamming en toe op die gelowige gebed gesond geword het en dan kom hierdie merkwaardige opmerking daarby: „Die verklaring van 'n geneesheer *wat in gehoorsaamheid aan die landswet* ingeroep is, was destyds dat dit in erge graad was." (ons onderstreep). Ons lei hiervan af dat 'n geneesheer anders nie ingeroep sou gewees het nie, omdat blykbaar die inroep van die hulp van 'n dokter en die gebruik van medisyne ongeoorloof is;

III hulle maak gebruik van die salwing, wat deur die kerke om grondige redes nie meer gehandhaaf word nie;

IV hulle maak soos alle sektes van bysake hoofsake;

V hulle openbaar soos alle sektes neigings tot eiegeregtigheid en geestelike hoogmoed, gepaard met veroordeling en minagting van die Kerk van Christus, van sy ampsdraers en van ander gelowiges wat nie soos hulle dink nie.

Hierdie en dergelike dwaalleringe kom des te makliker by hulle voor omdat sommige van hulle predikers baie swak ontwikkel is. Standerd 6 bv. plus 'n paar maande op hulle inrigting in die Kaap is blykbaar genoeg om iemand te vorm vir die diens van die Evangelie.

Hulle optrede het baie beroeringe en baie onaangenaamhede gebring in verskillende gemeentes van die Ned. Geref. Kerke of in die Verenigde Kerk. Ons dink hier aan Oranjeville en aan Belfast, om nie meer te noem nie. Hulle ondermyn die kerklike gesag en kerklike bewussyn. Tot so 'n mate het hierdie dinge toegeneem dat bv. die Verenigde Kerk wat eers 'n verdraagsame houding ingeneem het teenoor die A.E.B. en die dienste gesteun het, eindelik verplig was om stelling teenoor hulle in te neem en die kerklede teen die A.E.B. te waarsku.

Ons Kerk het van die begin af afsydig gestaan teenoor hierdie vreemde beweging. Reeds in die Algemene Kerkvergadering van 1937 is stelling ingeneem teen die A.E.B. Op versoek van daardie Algemene Kerkvergadering het ondergetekende toe 'n brosjure opgestel oor die A.E.B. getiteld: „'n Dwaallering van ons Tyd" wat verkrygbaar is by die Administrateur van die Kerk, die heer J. H. Janson, Bus 19 Dullstroom teen 1/- stuk.

Laat ons Hervormde mense maar by ons ou gebruik bly om nie so gou agter elke nuwigheid aan te loop nie.

JOH. DREYER.

GEMEENTELIKE BERIGTE

Witbank:

Afskeidsgeselligheid vir Ds. en Mevr. F. J. Z. Booysen.

Op Saterdagaand, 4 Augustus 1945, het meér as 600 gemeentelede en vriende in die Athlonesaal, Witbank, vergader om van die gewilde leraar, ds. F. J. Z. Booysen en sy gade afskeid te neem. Die egpaar vertrek eersdaags na Roodepoort waarheen ds. Booysen 'n beroep aangeneem het.

Ds. Vermooten van Pretoria het as seremoniemeester opgetree. Nadat hy 'n welkomswoord gerig het, is die verrigtings geopen deur 'n klaviersolo. Mej. Chandler, orreliste van die gemeente, het met hierdie meesterlike vertolking die regte atmosfeer geskep. Ouderling Visagie het namens die kerkraad 'n vergulde adres en 'n tjek van £50 aan ds. Booysen oorhandig. Hierna het ouderling Viljoen 'n adres en 'n tjek van £15 namens die Sondagskole, waarvan hy superintendent is, oorhandig. Mevrou Viljoen het 'n tjek van £15 namens die Sustersvereniging aan mevr. Booysen oorhandig.

Die aand is baie gesellig deurgebring, maar deurgaans het daar 'n droefgeestige stemming geheers. Dit was nie 'n maklike taak om van so'n gewilde leraar en herder afskeid te neem nie!

Ds. Booysen van Middelburg, broer en buurman van die vertrekkende leraar, het paslik gepraat. Ook ds. Roos van Bronkhorstspruit, het ds. Booysen vriendelike afskeidswoorde toegevoeg.

Ds. J. P. W. de Vries, predikant van die Ned. Herv. of Geref. Gemeente van Witbank, het namens sy kerk en gemeente ds. Booysen vaarwel toegeroep.

Die toesprake is afgewissel met 'n paar sangstukke van die bekende kunstenares, mevr. Hamlin, wat haar knap van haar taak gekwyt het. Mnr. en mevr. R. Potgieter het 'n sangduo gelewer, terwyl mevr. Geldenhuys met haar trekklavier aangenaam vergas het.

Mnr. Hendrik Bekker, L.V., vir Witbank en ouderling van die gemeente, het op intieme wyse sy hart uitgestort. Hy het die menslikheid en opregtheid van ds. Booysen genoem. Vir Witbank is sy vertrek 'n groot verlies. Witbank se verlies is Roodepoort se wins. Hy het die hoop uitgespreek dat ds. Booysen in sy nuwe werkkring net so ywerig en fluks sal werk as hier.

Mnr. Bouwer, L.P.R., mnr. P. de Wet, L.V., Worcester en Ouderling J. Erasmus van die Gereformeerde Kerk het elkeen ook 'n paslike rede gehou.

Mnr. Rossouw, Sekretaris van die Witbank/Middelburg Skoolraad, het ds. Booysen se werk as Voorsitter van die Skoolraad bespreek. Ook daar sal sy vertrek 'n leë plek laat wat nie maklik gevul sal word nie.

Mnr. H. P. van Coller, waarn. Hoof van die Sonskynskool, het namens die hoofde, onderwysers(-esse) en kinders van al die skole in die Witbankse distrik 'n woordjie van dank en waardering tot ds. Booysen gespreek. As Voorsitter van die Skoolraad het hy vir byna agt jaar sy vleuels uitgesprei oor 13 skole, 60 onderwysers-(-esse) en 1433 kinders. Al die tyd het hy sy pos met bekwaamheid gevul. Hy was ook Voorsitter van die Laerskool Skoolkommissie en onder-Voorsitter van die Sonskynskoolkommissie.

Ds. Booysen het op die gebied van Onderwys en Opvoeding sy spore diep gedruk, so diep dat dit

DIE AANGEWESE BANKINSTELLING ....

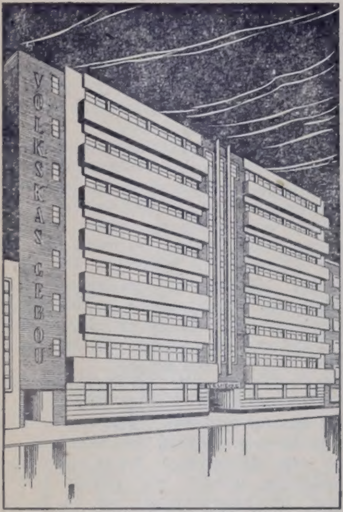

Gebou van die Bank te Pretoria.

SY UITGEBREIDE TAKSTELSEL, DOELTREFFENDE ORGANISASIE, GEPAARD MET SY INHERENTE SUID-AFRIKAANSE KARAKTER EN UITSLUITLIK SUID-AFRIKAANSE KAPITAAL, MAAK VOLKSKAS DIE AANGEWESE INSTELLING VIR AL U BANKSAKE. RIG U NAVRAE AAN DIE HOOFKANTOOR OF ENIGE TAK VAN DIE BANK.

VOLKSKAS BEPERK

Hoofkantoor :
Pretoria.

Die Volk se Bank.

Vir tevredenheid — Koop by Foon 20094

WELGEMOED & KIE.

MANSUITRUSTERS

WELGEMOEDGEBOU,

h/v. Pretorius- en v. d. Waltstraat **PRETORIA**

Wallachs' Drukkers Uitgewers Mpy. Bpk.

Posbus 389 **Andriesstraat 160** **Telefoon 2-2451**

PRETORIA

BOEK-, KOERANT- EN ALGEMENE HANDELSDRUKKERS

lank in ons midde sal bly. Hy het monumente nagelaat; monumente soos die plaaslike Hoërskool en Juniorskool, albei sierade in die Onderwysgebied, wat grootliks as gevolg van sy onvermoeide werksaamhede tot stand gekom het.

Mnr. van Coller het ook die hoop uitgespreek dat hy nog lank gespaar sal bly om in Roodepoort en die Wesrand weer breedskouerig op die gebied van Onderwys en Opvoeding die voortou te neem.

Ds. Booysen het tenslotte die woord gevoer. Vir hom was dit 'n pynlike taak om na soveel jare die bande van vriendskap en liefde te verbreek. Maar hy voel verplig om sy gemeente vaarwel te roep. Op Witbank het hy sy taak volbring. Hy laat die gemeente met 'n nuwe pastorie en 'n pragtige nuwe kerkgebou na.

Hy het sy Gemeente lof toegeswaai vir die liefde waarmee hulle hom en sy gesin deur al die jare gedra het. In al sy behoeftes het hulle voorsien. Sy beste lewensjare het hy aan die gemeente van Witbank gewy. Ook die gemeente het hom help bou.

Ds. Booysen het 'n woord van dank gerig tot elkeen van die persone wat aan die program deelgeneem het.

Sondagmiddag, 3 uur nm., het hy sy afskeidspreek gelewer na aanleiding van Filip. 4 vers 19.. Dit was 'n aangrypende teks en op meesterlike wyse het hy sy laaste woorde as leraar en herder tot sy gemeente gerig. Die kerk was stampvol en min van die oor die duisend siele aldaar vergader, het hulle trane bedwing.

Na die afskeidspreek het die gemeentelede 'n laaste handdruk aan Mevr. en Ds. Booysen gegee. Die trane het wedersyds vryelik gevloei.

H. P. VAN COLLER.

(*Naskrif*: Korrespondente moet tog asb. nie op alkante van die papier skryf nie. Geen drukker ontvang dit so nie.—Die Redakteur).

* * *

Kaapstad:

Die gemeente Kaapstad vorder mooi met die intensiewe bearbeiding wat nou moontlik is. Dit is nog maar klein, maar daar is 'n merkbare verbetering in die bywoning van dienste. Die Lidmatetal groei ook, al is dit maar stadig. Ons groot moeilikheid is nog om in aanraking te kom met Hervormers wat van ander Gemeentes na Kaapstad gekom het. As iemand weet van sulke mense sal ek baie bly wees om die naam en adres te kry.

Ons werk onder moeilike omstandighede want die lidmate is oor die hele Kaapse Skiereiland versprei, en sommige moet 'n lang afstand aflê om kerk toe te kom. Ons het nog geen kerkgebou nie, maar gelukkig is daar 'n baie mooi saal tot ons beskikking.

Dit is met baie groot dankbaarheid dat ons in Die Hervormer lees van die pragtige bedrag wat die Gemeente Ventersdorp vir Kaapstad ingevorder het, nl. £105/19/0; en van die Kerkraad van Potchefstroom £50; en van Losberg deur die ywer van Mevr. Ds. Bierman £28/15/0. Kaapstad is nog steeds 'n hulpbehoewende gemeente, en daarom waardeer ons die bydraes baie hoog. Al die gifte wat ons van ander Gemeentes ontvang sal help om Kaapstad selfstandig te maak. Hierdie gelde word opsygesit in 'n spaarrekening vir die tyd wanneer ons eendag 'n Kerk sal kan bou.

Die groot aantal Nederlanders in die Gemeente begin nou berigte te ontvang van wat hulle familie en vriende in Holland deurgemaak het gedurende die oorlog. Daar is baie doodsberigte en die omstandighede van die wat nog leef is verskriklik moeilik. Orals waar ek op huisbesoek kom, is die mense besig om pakkies van kos en klere op te maak vir die noodlydendes in Nederland. Baie het gevra dat ek waardering moet uitspreek teenoor die Gemeentes van ons Kerk wat so mild bygedra het tot die noodleningsfonds vir Holland, veral Ventersdorp wat £331 byeengebring het.

A. BRANDT.

„Beatrix"
Ranelaghweg, Claremont, Kaapstad.

* * *

Cathcart: Dit was vir ons baie aangenaam om vir Ds. en Mevr. P. J. L. Bierman, kinders en Mevr. Buitendag, Mevr. Bierman, se moeder vir vier dae vanaf die 16de Augustus in ons midde te hê.

Dadelik het Ds. Bierman en die Ouderling begin met huisbesoek, en met blydskap kon ons die goeie gevolge daarvan sien met al die nagmaal dienste wat mooi bygewoon was; die opkomste was by ver die beste vanaf ons stigting.

Saterdagaand die 18de met Voorbereidingsdiens was Br. C. F. G. Scheepers voorgestel as Diaken en onmiddellik na die diens is 'n gemeentevergadering gehou, en met die oog op die bearbeiding van ons lidmate wat op Queenstown woon het die gemeente besluit om Queenstown as 'n wyk van Cathcart te beskou en Broeders Chris Aucamp en Jacobus Beukes is gekies as Ouderling en Diaken van daardie wyk.

Met groot vreugde kon die Kommissie, vir die aankoop van grond vir die bou van 'n Kerk, bekendmaak dat 'n pragtige erf gekoop is vir die bedrag van £200. Die Voorsitter het sy dank en waardering uitgespreek vir die werk van die Kommissie.

Die Kerkraad het die goedkeuring van die gemeente gekry om oor te gaan met die bou van 'n Kerk.

'n Boukommissie is toe aangestel en dit word gehoop dat geen steen onaangeroer sal gelaat word nie, en ons spreek die hoop uit dat ons vroeg in die nuwe jaar ons Kerkgebou sal kan inwy wat sekerlik 'n mylpaal in die geskiedenis van hierdie klein gemeente sal wees.

Met al die dienste het Ds. Bierman weer baie ernstig gepreek en ons baie moed gegee vir die toekoms.

Maandagmore het Ds. Bierman en gesin huiswaarts gekeer vanwaar hy alreeds vyf weke afwesig was met verlof.

S. J. MEYER., Scriba.

* * *

Roodepoort: Groot was die vreugde van die Ned. Herv. Gemeente van Roodepoort toe hulle Saterdag, 18 Augustus hulle nuwe leraar, ds. F. J. Z. Booysen, ontmoet het.

'n Stoet moters het ds. en mevr. Booysen by Witpoortjie ingewag. Nadat hulle daar aan die aanwesiges voorgestel is deur diaken L. M. Coetzee en mevr. H. Zentgraf, en oudl. H. Zentgraf 'n gebed gedoen het, is almal na die pastorie. By die pastorie het oudl. J. Kidson ons nuwe leraar en sy gesin verwelkom, en die hoop uitgespreek dat hulle die

de Wijn & Enzelenberg LTD.

Tot op hede kan ons nog bereide verf, Terra Getta dakverf en Argo distemper lewer. Van die bereide verf is daar nog 'n kleine hoeveelheid oor en net in 1 en 2 pond blikke.

RECHT DOOR ZEE

Ons Plakpapier is Uitverkoop

Pretoriusstraat 399,
PRETORIA.

Posbus 190 Telefoon 2-1603

DE LOOR'S BROOD

is anders dan

ANDER BROOD

't is

BETER

DE LOOR'S BAKKERY,

PRETORIA. Telefoon 2-3291.

PLAASBOERE!

As julle 'n mooie

DONKIEMOBIEL

nodig het, of 'n Voorste of Agterste as met wiele, met of sonder bande of vere, of enige ander part vir 'n motorkar of vragwa . . . .

skryf dan aan

HAAK

SE MOTORKERKHOF

(Reg teenoor die Nuwe Magistraatskantoor)

PRETORIA.

★

Bus 769. Foon 2-4817.

Haak se gebruikte Motors is goeie motors.

BOERSTRA'S

vir kwaliteit brood en koek

★

Kerkstraat 242. Telefoon 2-3647.

PRETORIA.

Petra-Meubels

BPK.

SENTRAALSTRAAT (langs Volkskas)

Foon 2-0194. — PRETORIA. — Bus 1354.

KAN U VOORSIEN VAN ALLES VIR U HUIS TEEN BILLIKE PRYSE.

Ons gee Waarde, Diens en Tevredenheid.

E. J. GROBBELAAR

EN SEUNS

LYKBESORGERS EN BALSEMERS

Glaskranse nou in Voorraad.

E. J. GROBBELAAR BEGRAFNISFONDS (EIEN.) BEP.

Geregistreer ingevolge Versekeringswet, 1943.

Premies vanaf 1/- per maand per persoon volgens ouderdom.

— GRYS HARE —

Die ou vloeistofpreparate word nou oorskadu deur die moderne wetenskaplike preparaat in pomadevorm. Dit bevat die werklike stowwe wat deur die haarwortels self gebruik word om hul eie oorspronklike kleur te vervaardig.

GRYPOM PATENT

6/6 per potjie, posvry.

Stuur asseblief geld met bestelling want ons stuur nie K.B.A. nie. Verkrygbaar by die enigste Agente:

UNIE INDENT KIE.

Posbus 407. Johannesburg.

pastorie baie jare en gelukkig sal bewoon, en die sleutel aan mevr. Booysen oorhandig.

Na die bevestiging, wat deur ons konsulent, ds. **P. W. Venter**, van Krugersdorp waargeneem is, is die verwelkoming in die Eeufeessaal voortgesit, waar 'n onthaal aan ds. en mevr. Booysen aangebied is. Hier het oudl. J. A. Esterhuizen namens ons Gemeente ons nuwe leraar en mevr. Booysen verwelkom. Diaken L. M. Coetzee het as seremoniemeester opgetree.

Ds. E. S. Mulder van Springs het namens die Algemene Kommissie gepraat, en mnr. Trezona namens die Stadsraad van Roodepoort.

Ds. A. Ras het as medestudent van ds. Booysen 'n paar luimige insidente uit hulle uiniversiteitsjare vertel. Ds. S. P. J. J. van Rensburg het namens die Ring van Zeerust gepraat, en sy dankbaarheid uitgespreek dat die Ring wat so 'n groot behoefte aan predikante het, nou 'n leraar ryker is. Ds. P. E. N. van Tonder van die Ned. Herv of Geref. Kerk, en oudl. Van der Walt van die Geref. Kerk, het ook namens hulle gemeentes vir ds. en mevr. Booysen verwelkom.

Die Magistraat van Roodepoort, mnr. J. L. van Wyk, en ds. van Heerden van Rhodesië het ook ds. en mevr. Booysen verwelkom in hulle nuwe gemeente, en mnr. Rossouw, die hoof van die Roodepoort-Noordskool, het gesê dat hy bly is om te verneem dat ds. Booysen op Witbank aktief deelgeneem het aan onderwyssake, want sy kennis en hulp is op Roodepoort baie nodig.

Pragtige musiek en sangstukke is gelewer, en nadat adresse aan ds. en mevr. Booysen oorhandig is, en ruikers aan mevr. Booysen en mevr. ds. Venter oorhandig is, het ds. Booysen almal bedank wat meegehelp het om die ontvangs so 'n groot sukses te maak.

Sondagmore het die Gemeente baie gelukkig gevoel toe ds. Booysen sy intreepreek gelewer het. Alhoewel ons gemeente nog jonk is, was daar nie genoeg sitplekke in die Kerk vir almal nie. Sy tekswoorde het ds. Booysen uit Handelinge 3 geneem: „Silwer en goud het ek nie; maar wat ek het, dit gee ek vir jou: In die Naam van Jesus Christus, die Nasarener, staan op en wandel!"

Soos die apostel Petrus die hand van die kreupele geneem het, en hom opgehelp het, so sal hy trag om deur persoonlike kontak, en die ge ade van God, die Gemeente van Roodepoort te bearbei, was ds. Booysen se intreeboodskap.

M. B. STEINMANN, Scriba.

Delarey: Hierdie gemeente het weer nagmaal gevier op 11 en 12 Augustus. Dit was 'n blye nagmaal, daar ons weer ons eie herder in ons midde kon hê.

Saterdagmore het 'n stoet moterkarre ds. J. A. Smit tegemoet gegaan: waaronder ook ds. P. W. Venter, Konsulent van hierdie gemeente. Ds. P. J. J. Venter van Makwassie was ook teenwoordig.

Omstreeks 12 uur is Ds. J. A. Smit bevestig as herder en leraar van hierdie gemeente.

Die middag het hy sy intreepreek gelewer. Na die diens is 'n kerkraadsvergadering gehou.

Die aand is 'n ontvangs gereël vir ds. Smit en sy gade in die Stadsaal.

Daar het alles baie vlot gegaan. Toesprake, musiek, sang en 'n koor het ons trakteer. Ons dank aan al hierdie persone vir hul opoffering. Die Susterkerke het hulle groete aan ons oorgebring (ook van ons eie gemeentes: Makwassie, Wolmaranstad, Ottosdal, Lichtenburg en Schweizer-Reneke). Na dit alles is verversings bedien.

Ds. en Mevr. J. A. Smit het die publiek en die teenwoordige predikante baie hartlik bedank. Hierna is almal na hulle tuistes.

Sondag, die 12de is toe nagmaal bedien. Die Kerk was stampvol.

Die volgende nagmaal is bepaal op die 4de Sondag van Oktober.

J. C. PRETORIUS, Scriba.

* * *

Schweizer-Reneke: Andermaal het ons die voorreg gehad om Nagmaal te vier en wel op 11 en 12 Augustus. Die opkoms was bevredigend. Ons Konsulent ds. D. J. Erasmus van Ventersdorp het al die dienste waargeneem.

Die gemeente wil nou net kerk bou, en ons hoop dat almal skouers aan die wiel gaan sit en help en dan kan Schweizer-Reneke nog dalk voor 1946 verby is 'n pragtige kerk besit. Kom laat ons almal saamstaan, as Gods seën op ons rus, kan dit nie misluk nie, en seën hy ons nie waarlik genoeg nie?

Ons volgende nagmaal sal wees, so die Here wil, die vierde Sondag in Oktober, nl. 27 en 28.

L.W. dis is nie soos in die verlede die 2de Sondag nie, maar die 4de. Laat ons probeer om almal te gaan. Moet ons leraar dan altyd sover kom en dan net 'n klompie skape kry? Waar is die ander dan?

J. B. HAVENGA, Scriba.

* * *

Zwartruggens: Die Gemeente het weer die 4de en 5de Augustus, l.l. fees gevier. Saterdag was die opkoms swak omrede die Kwarantyn. Die mense kan nie met osse op Zwartruggens kom nie. Sondag was die opkoms goed, 94 lede het aan die Nagmaalstafel aangesit. Die middag is agt kindertjies gedoop.

Ds. van Zyl, van Standerton het die dienste gelei behalwe Sondagaand toe Ds. Engelbrecht opgetree het. Al die preke was opbouend.

Die volgende nagmaal sal die eerste Sondag in Oktober wees. Die belydenis katkisasie begin die Sondag voor nagmaal om 10 v.m. Die Katkisante word vriendelik gevra om op genoemde dag in die Kerk teenwoordig te wees. Die Kommissie saam met die Predikante is: Ouderlinge W. Collins en J. H. van Dyk.

Ds. en Mevr. Engelbrecht word ook gelukgewens met die geboorte van een seuntjie.

J. MINIE, Ouderling.

* * *

Turffontein: Die Gemeente het op die 21ste en 22ste Julie, weer die voorreg gehad om Nagmaal te vier. Die opkoms by die dienste kon beter gewees het.

Vier Tafels is deur ons Leraar bedien.

Op Kliptown, waar gereelde dienste gehou word elke tweede Sondag in die maand, is daar ook op die 11de Augustus, Nagmaal gevier.

Op Saterdagmiddag, die 10de Augustus, het die Sustersvereniging Tak van Kliptown, 'n basaar gehou, en die pragtige som van £150 ingesamel.

Die Sustersvereniging Tak, van die Oostelike Wyke in ons Gemeente, het ook op die 24ste Augus-

AVBOB

Suid-Afrika se Vooraanstaande Lykbesorgers en Grafsteenmakers

TOT U DIENS!

★

AFRIKAANSE VERBOND BEGRAFNIS-ONDERNEMING, BEPERK.

★

Pretoria, Johannesburg, Germiston, Alberton, Springs, Brakpan, Benoni, Roodepoort Nigel. Heidelberg, Ermelo, Standerton, Volksrust, Bethal, Middelburg, Piet Retief, Klerksdorp, Vereeniging, Wolmaransstad, Brits, Bloemhof, Christiana, Schweizer Reneke, Leeuwdoornsstad, Lichtenburg en in die Vrystaat, Natal en Kaap.

VOORTREKKER WINKEL

Die Eg Afrikaanse Mansuitruster

KERKSTRAAT 171 **PRETORIA**

(Regoor die Groot Poskantoor)

Telefoon 2-8167. Posbus 638.

Mans gestreepte hemde, vas safte boortjies	7/9
Mans bruin leer sandale, blou sole, paar	24/-
Mans kakie broeke, No. 4 tot 6	15/3
Mans geblokte houtkapper baadjies	27/6
Mans roomkleur motorjaste	14/6
Mans wit oopwerk somerhemde, kort moue	8/9
Mans grys geblokte kortmou, oophals, hemde	18/6
Mans Interlock onderhemde, kort moue, net No. 36	5/8
Mans Interlock onderhemde, sonder moue, net in No. 36	3/4
Mans Interlock onderhemde, kort moue, net No. 36	3/9

Sluit posgeld in vir Hemde 4d., Sandale 1/-, Khaki broeke 1/-, Houtkappers-Baadjies 1/-, Motorjaste 9d., Onderhemde 4d.

tus hul basaar gehou en die pragtige som van £130 behaal.

Vir die Susters se ywer ten bate van die Boufonds word die Kerkraad se allerharlikste dank uitgespreek oor wat dusver al verkry is.

Die Gemeente het op die aand van die 21ste Julie weer vergader om die verskillende verslae te behandel. Net jammer dat die opkoms nie groter was nie, want die finansiële verslag was bisonder goed vir die eerste ses maande van die jaar 1945. Uit 'n totale inkomste van £1,777, waarvan £921 deur die lede as bydrae en Boufonds bygedra is, is tekens van goeie vooruitgang te bespeur.

Dit sal die Gemeente miskien verras om te hoor dat ons leraar met sy familie al in die nuwe pastorie woon.

Dit sal nog 'n week of twee wees voor die hele huis klaar is, maar om huishuur te spaar, het Ds. en Mevr. le Roux besluit om die ongerief, wat aan so iets verbonde is, maar te gaan uitstaan iets wat die Kerkraad en Gemeente baie hoog op prys stel.

Ons Kerkraad het ook weer gegroei. Weens die uitbreiding van ons Gemeente is hulp van meer Kerkraadslede baie nodig, en is ons bly dat daar Broeders is om te kom help in die noodsaaklike werk.

Volgens die verskillende katkisasieklasse, skyn dit of weer 'n heel aantal dooplede met Oktober belydenis van hul geloof gaan doen.

Ons kan nie nalaat nie om ons innige dank uit te spreek aan Ouderling Herman le Roux vir die getroue diens wat hy vir verskeie jare aan die Gemeente gegee het as Scriba van Registrasie, wat hy nou moes aflê weens verdere studie.

Die nuwe Scriba van Registrasie is Diaken S. Gregan, Tramwaystraat 19, Turffontein.

S. J. MOOI.

* * *

Springs: Op 4 en 5 Augustus het die Gemeente weer die voorreg gehad om Nagmaal te vier. Saterdagaand was dit voorbereiding en gemeentevergadering. Daar is besluit om op 29 Sept. a.s. 'n gesamentlike basaar te hou om met die opbrengste die laaste deel van die skuld uit te delg.

Sondagmôre: nagmaal, wat taamlik goed bygewoon is.

Sondagaand: nabetragting.

Al die dienste was maar net taamlik goed bygewoon.

Die dienste is waargeneem deur die plaaslike leraar, wat baie ernstig en boeiend gepreek het by al die geleenthede. Mog die saad in vrugbare aarde geval het sodat die verkondigde woord ryke vrugte mag voortbreng.

H. J. VAN BROEKHUIZEN, Scriba.

* * *

Otjiwarongo: Na 'n afwesigheid van omtrent ses maande, was ons weer die voorreg vergun om deur ds. J. D. Storm besoek te word. Ons het op Otjiwarongo-dorp op 29 Julie Nagmaal gevier waar ook twee nuwe lidmate aangeneem en voorgestel en twee kindertjies gedoop is.

Op 4 Augustus het ds. Storm te Vrede die basaar bygewoon wat beëindig is met 'n gesellige braaivleisaand. Daar was 'n goeie opbrengs en deur samewerking het die verrigtinge suksesvol afgeloop sodat die som van £128.5.0 ingesamel is. Die voorstel is deur die kerkraadslede gedoen om hierdie som te gebruik vir die bou van ons aanstaande kerksaal wat binnekort 'n aanvang sal neem op die skoolplaas, Moravia. Dit is algemeen goedgekeur. Die Sondag het die gemeente die Heilige Awendmaal gevier. Al ds. Storm se preke was, geestelik-opbouend en troosryk.

J. P. VENTER, Scriba.

* * *

Gobabis Suidwes-Afrika: Weer het die klein gemeente van Gobabis die voorreg gehad om Ds. Steenekamp van Rustenburg in ons midde te hê — toe nagmaal bedien is. Die boodskappe was inspirerend en opbouend, en sal voorwaar vrugte dra. Sewe nuwe lidmate het belydenis gedoen en ses kindertjies is gedoop. Ons is dankbaar dat ds. Steenekamp nou ons konsulent is, want sy vriendelike handdruk is altyd 'n aanmoediging vir almal met wie hy in aanraking kom. Ons hartlike dank vir al sy opofferings — dit word innig waardeer.

P. OOSTHUIZEN, Scriba.

(*Naskrif*: Die scriba moet asb. die gemeentelike berig nie na die Administrateur op Dullstroom stuur nie, maar na die Redakteur, Bergstraat 77, Potchefstroom, soos hy aan die hoof van die eerste bladsy kan lees.—Die Redakteur.)

* * *

Heidelberg: Op 18 en 19 Aug. het die gemeente Nagmaal gevier. Die opkoms Saterdag met die voorbereidingsdiens was swak. Sondag met Nagmaal was die opkoms goed. Al die dienste is waargeneem deur ons leraar. Sy boodskappe was besielend en opbouend vir die gemeente. Die wat met aandag geluister het na die prediking kon met veel stof tot nadenking huiswaarts gaan.

Ons volgende Nagmaal is bepaal D.V. op die eerste Sondag in Nov. by die geleentheid sal daar gemeente-vergadering gehou word.

Die Kerkraad sal vergader Saterdag 3 Nov. 10 uur vm. Die kerkraad geliewe hiervan kennis te neem.

C. P. ENGELBRECHT, Scriba.

* * *

Koster: Hierdie gemeente het weer die voorreg gehad om Nagmaal te vier op 26 Augustus. Die opkoms was redelik en die preke van ons leraar ds. J. J. Engelbrecht by die geleentheid was inspirerend.

Die volgende Nagmaal vind D.V. plaas die laaste Sondag in November, by welke geleentheid ons 'n reuse kerkbasaar gaan hou, ook hoop ons om prof. dr. Engelbrecht hier te hê vir 'n kalkligvertoning in die Stadsaal.

Die gemeente van Rustenburg word hartelik bedank vir die voorlopige geskenk van £75. Alle ander gemeentes wat Rustenburg se voorbeeld wil volg word daaraan herinner dat die geleentheid nou daar is.

F. J. VAN STADEN, Scriba.

* * *

Klerksdorp: Hierby word bekend gemaak dat die inwyding van die Nuwe Kerk op Klerksdorp sal plaas vind op Vrydag die 5de Oktober e.k. om 3 uur nm.

Ons nooi ons Proff., Predikante, Kerkraadslede en Gemeentelede, so ook die van ons Susterkerke uit om die plegtigheid by te woon. U is van harte welkom.

Die Boufonds-Basaar sal wees D.V. Saterdag 6 Oktober e.k. en 3 uur nm. Voorbereiding. Sondag 7 Oktober Nagmaal.

NICO. J. CAMPHER, Scriba.

* * *

Benoni: Noudat die Julie-vakansie verby is en almal weer op hul pos, is elkeen weer gereed om die hand aan die ploeg te slaan.

Met 'n gevoel van dankbaarheid het ons weer Sondagaand ons geliefde leraar en sy gade na 'n welverdiende rus, in ons midde verwelkom.

* * *

Benoni: Op 25 en 26 Augustus het hierdie gemeente weer Nagmaal gevier. Die opkoms met voorbereiding kon baie beter gewees het. Jammer dat baie van ons lidmate nog nie die erns van die voorbereidingsdiens besef nie. Sondag was die opkoms goed en etlike tafels is bedien. Al die dienste is deur ons leraar, ds. Huyzers, waargeneem. Nes altyd, was die prediking goed en besielend.

Die Kerkraad, in samewerking met die N.H S.V. het besluit om op 6 Oktober a.s. 'n basaar te hou teneinde geld in te samel vir ons pastorie-boufonds. Almal word gevra om hierdie goeie onderneming te steun.

Ons innige meegevoel met ouderling T. W. Smith en gade met die afsterwe van sy moeder. Ons dink ook aan etlike huisgesinne in ons gemeente wat deur die dood beproef is. Mag die Heer hulle vertroos en versterk.

CHRIS. ENGELBRECHT, Scriba.

* * *

Krugersdorp-Wes: Ons herder en leraar, ds. J. J. Prinsloo, wat op ses weke verlof was, is weer terug in ons midde, en hoewel hy by sy terugkeer ongesteld was, is hy weer op die been, en kan hy sy pligte waarneem. Die gemeente het nou die kaart en transport van die grond wat hulle gekoop het met die doel om op te bou. Dit is bewys dat daar lewe in die gemeente is en ons hoop om spoedig te begin met die bou van 'n pastorie. Die gemeente hoop om die 13 en 14 Oktober die Heilige Nagmaal te vier. By die geleendheid sal ook nuwe lidmate belydenis van hulle geloof kan aflê. Persone wat wens om daarvan gebruik te maak moet hulle by die katkiseermeester aanmeld. Ook sal die Heilige Doop bedien word op die 14de.

Ouderling D. F. KRUGER.

* * *

Primrose: Die eerste naweek van Augustus die 4de en 5de was vir die gemeente weer 'n groot voorreg om vir die tweede maal Nagmaal te vier van dat Primrose van die Moedergemeente Germiston afgestig het. Die opkomste was swak maar ons vertrou dat dit sal verbeter. Al die dienste is waargeneem deur ons konsulent ds. J. C. du Plessis van Germiston. Die preke was leersaam en bemoedigend. Almal kon krag, hoop en moed daaruit put.

Ons volgende Nagmaalsviering sal so die Here wil die eerste naweek in Oktober 1945 wees. Ook het ons 'n permit gekry vir die bou van 'n kerk, en ons is besig om 'n Pastorie te bou of te koop en 'n predikant te beroep. Wat 'n voorreg sal dit nie wees om 'n eie herder en leraar in ons midde te hê nie.

L. CRONJE, Scriba.

Die

JAARGETYE

Dit is weer lente met sy volle blommeprag . . . Die tyd vir somersonbaaie is daar . . . . Herfsblare val . . . . wat is u keuse vir die Julie-wedren? — dis miskien ál waarop die jaargetye vir **u** neerkom.

Vir **spoorwegmanne** veroorsaak dit egter gedurige veranderinge in die veeleisende roetine van die land se vervoerwese. Dit bring mee dat lokomotiewe en rollende materiaal spesiaal vir hierdie of daardie distrik beskikbaar gestel moet word, vir die aflewering van misstowwe vóór die plantery in die lente, om die somervrugte of rekord-herfsoeste te vervoer, of om meer steenkool as brandstof vir die winter te voorsien. Dis slegs deur die landbou-, nywerheids-, militêre en maatskaplike aangeleenthede van Suid-Afrika gedurende oorlogstyd in die algemeen in oënskou te neem, dat u 'n ware denkbeeld van die Spoorweë se reusetaak kan vorm.

Ten spyte van moeilikhede, *word die werk nogtans gedoen*

★

SUID-AFRIKAANSE
SPOORWEË

Sondagskool-lesuiteensetting

SONDAG, 14 OKTOBER.

Les: Sameswering teen Paulus. Hand. 23:12-35.

Dit verdien aanbeveling dat die onderwyser(es) vooraf die verband waarin die les voorkom, verduidelik. Die Jode was nou so verbitterd teen die apostel, dat hulle hom, laat dit kos wat dit wou, om die lewe wou bring. 'n Sameswering deur meer as 40 van hulle word georganiseer — vgl. Hand. 25:3 (dit was twee jaar later!) Hulle ontsien niks, as hulle maar hulle misdadige doel kan bereik. Intussen, sonder dat hulle dit bedoel of voorsien, gee hulle optrede, onder die voorsienige bestel van God, regstreeks aanleiding tot Paulus se vertrek na Rome. So bestier die Here alle dinge.

1. Waarom word hierdie sameswering gesmee? Dis omdat sy verbitterde vyande nie hulle sin kan kry nie; die verhoor, waaraan Paulus onderworpe was, het anders uitgeval as wat hulle gewens het, 23:1-10.

2. Wie het deel uitgemaak van hierdie komplot? Nie alleen die meer as 40 booswigte nie, maar selfs die owerpriesters en ouderlinge het dit goedgekeur.

3. Hoedanige sameswering was dit? Dit was *wreed,* want wat het hulle beoog? Dit was *listig,* want hulle het geweet, dat hulle niks sou kon uitrig, solank as wat die apostel onder militêre bewaking verkeer het nie. Hulle was *vasbeslote* om sy lewe te neem.

4. Maar wat het hierdie samesweerders *vergeet*? Antwoord: Ps. 34:8, Spr. 19:21. Die Here het dit so beskik, dat iemand die sameswering bytyds ontdek het. Van hierdie seun en sy moeder weet ons owerigens niks. Let daarop: die apostel se vyande was magtig weëns (a) hulle getal — meer as 40, in samewerking met die owerpriesters en ouderlinge; (b) hulle doel — hulle verbind hulle deur 'n dure eed om die apostel se lewe te neem; (c) die middele waarvan hulle hulle bedien het — lis en bedrog; *maar merk nou op hoe die Here sy kneg beskerm*: Hy (a) openbaar hulle geheime komplot; (b) stel teenoor die 40 samesweerders 'n lyfwag van 470 man; en (c) lei Paulus veilig na Cesaréa.

Lisias tree dadelik handelend op, vs. 23, 24. Hy skrywe ook 'n brief aan die goewerneur Felix — hierdie brief sal wel in die offisiële Latynse taal geskrywe gewees het. Onder militêre bewaking word die apostel na Cesaréa vervoer (hy reis nou nie te voet nie, maar gerieflik). Waar lê hierdie plek? Wat weet ons nog meer van Cesaréa? (Kyk Hand. 10 en 21:8). Hier in Cesaréa word Paulus bewaak in die paleis van Herodes. Hierdie Herodes was *Herodes die Grote,* wat tydens die geboorte van Jesus op die troon gesit het; dis hy wat hierdie stad herbou het; hy het daarin vir hom 'n paleis laat bou, waarin hy gebly het telkens wanneer hy in Cesaréa kom; hierdie paleis het tewens as geregshof en gevangenis gedien; na sy dood het sy naam aan hierdie paleis verbind gebly. Cesaréa is in die jaar 1265 n.C. verwoes.

Volgende Sondag hoor ons wat verder met die apostel gebeur het.

SONDAG, 21 OKTOBER.

Les: Paulus voor Felix. Hand. 24.

Die verwoede vyande van Paulus laat nie gras onder die voete groei nie. Vyf dae na Paulus se aankoms in Cesaréa kom die hoëpriester Ananias met die ouderlinge en hulle advokaat Tertullus in die stad aan en kla Paulus by die goewerneur aan. Hier volg ’n beknopte ontleding van die les.

1. Ons het hier eers die redevoering van die advokaat, vs. 3-8. Hy bring drieërlei beskuldiging teen Paulus in, waarvan die tweede wel die vernaamste is, nl. dat Paulus ’n voorman van die sekte van die Nasareners is. Die drieërlei beskuldiging is: oproer, kettery en heiligskennis. (Lig dit toe uit die toespraak van Tertullus).
2. Die Jode bevestig wat hulle advokaat beweer, vs. 9.
3. Dan verdedig die apostel hom; hy doen dit op waardige wyse, vs. 10-21. Op die eerste aanklag bewys hy sy onskuld; op die tweede erken hy, dat hy volgens „die Weg, wat hulle sekte noem,” die God van die vaders dien, maar ontken dat hierin iets skuldigs skuil; op die derde beskuldiging antwoord hy ook so, dat sy onskuld duidelik aan die dag tree (vs. 17).
4. Felix stel die saak voorlopig uit, en skrywe voor dat Paulus goeie behandeling moet geniet.

Skilder die toneel: die geregsaal van die Romeinse goewerneur; Felix sit op die regsgestoelte; voor hom is die aangeklaagde en die aanklaers met hulle advokaat.

Dit tref ons dat daar in vs. 22 meegedeel word, dat Felix noukeurig genoeg met die dinge van die Weg (=die christelike godsdiens) bekend was; met ander woorde, hy was so lank al in Cesaréa, dat hy op hoogte was met die christendom — die wraakgierige Jode kon hom dus nie mislei nie. Maar meer nog — hoewel hy bekend was met die christendom en ook nog dikwels gesprekke met Paulus gehad het, was dit nooit vir hom geleë (vgl. vs. 25) om van sy sonde af te sien en hom tot die Here te bekeer nie. Dit gee stof tot nadenke. Maar om tot die les terug te keer. Nadat Felix die verhoor uitgestel het, het hy Paulus laat haal en hom aangehoor oor die geloof in Christus; Felix se vrou was teenwoordig, nl. Drusilla, ’n Jodin. Paulus se woorde maak indruk op die goewerneur; dit ontroer en ontstel hom; dit roep sy gewete wakker. As Paulus praat van geregtigheid, vs. 25, veroordeel Felix se gewete hom — hy dink aan sy sonde van moord, omkopery en bedrog; praat die apostel van selfbeheersing, is dit dieselfde — hier sit Drusilla langs hom: hy het haar deur lis weggelok van haar wettige man (koning Asisus van Emesa); en as die apostel uitwei oor die toekomstige oordeel, dan kan Felix dit nie langer uithou nie; dan word hy baie bang, want hy staan skuldig. Paulus word voorlopig teruggestuur na die gevangenis.

Hierdie Felix was van slaweafkoms en het as goewerneur sy amp op alle maniere deur wreedheid, onreg, gewetenloosheid onteer. Hy is dan ook later na Rome teruggeroep, waar die invloed van sy broer by keiser Nero hom gered het. Drusilla was die dogter van Herodes Agrippa I en suster van Agrippa II en Bernice, Hand. 25:13. Sy en haar seun het by die uitbarsting van Vesuvius in die jaar 79 n.C. omgekom, wat die stede Pompeii en Herculaneum onder lawa bedek het.

Waarom het Felix Paulus nie losgelaat nie? vs. 26, 27. Hieruit blyk ook weer die karakter van Felik. Intussen bly Paulus in hegtenis.

SONDAG, 28 OKTOBER.

Les: Die geskiedenis van die Hervorming. As dit moontlik is, kombineer met naburige Sondagskole en vra die predikant om die kinders toe te spreek.

D. F. E.

WAT SAL ONS LEES?

„DIE STRYD OM MOEDERTAALONDERWYS IN NATAL”

deur ds. L. N. Botha, M.A., M.Th. Prys 1/-
Uitgegee deur die F.A.K., Posbus 8711,
Johannesburg.

In 66 bladsye onderverdeel in 6 hoofstukke skets die skrywer ons die stryd van die Afrikaner in Natal vir sy regte op onderwysgebied en toon hy aan waarop die deur ons Engelse medeburgers so hoog geroemde „British fairplay” neerkom nl. diskriminasie teen die Afrikaner en ’n ontsegging van die voorregte wat die Engelssprekende medeburger geniet. Ettelike Engelse outoriteite op die gebied van onderwys en opvoeding word aangehaal om te wys op die goeie reg van moedertaalonderwys. Ons raai elkeen wat belangstel in hierdie saak sterk aan om die brosjure te kry en te lees.

* * *

MOEDERTAAL EN TWEETALIGHEID

deur dr. P. J. Meyer.

Uitgegee as no. 8 van die Verkennerreeks deur die Federasie van Calv. Studenteverenigings in S.A. en gedruk by Pro Ecclesia, Posbus 29, Stellenbosch teen 2/- elk.

In hierdie brosjure van 62 bladsye benader dr. Meyer die probleem van ’n ander kant as die ander bogenoemde skrywers en hy kom tot ’n merkwaardige resultaat, wat hy vraenderwys as volg stel: „Die vraag is of die Afrikaans-sprekende jeug nie doelbewus meer eentalig-Afrikaans moet word nie, d.i. of ons nie doelbewus moet afstuur op ’n Afr. Opvoedkundige stelsel met werklike moedertaalonderwys as inleiding tot die ganse kultuur van (die) eie volk deur middel van die volkome beheersing van die eie taal nie,” want „tweetaligheid .... voer noodwendig tot ’n stryd van die eie teen die vreemde geestesinstelling, tot ’n geestestweespalt en -verwarring wat in al die psigiese funksies sowel as in die liggaamlike tempo en beweging tot uiting kom.” Na sy mening beteken in S.A. „jeugdige tweetaligheid niks anders nie as die vervanging van die Afr. geestesinstelling en daarmee van die Afr. lewens- en wêreldbeskouing deur dié van die Engelsman.” Ons raai almal wat leiding gee op die terrein van onderwys en opvoeding in ons land om hierdie werkie te bestudeer.

* * *

SOORTE SKOLE EN DIE VOERTAAL IN DIE SKOLE.

deur Prof. Dr. B. F. Nel van die Univ. van Pretoria.
Verkrygbaar teen 3d. by die F.A.K. kantoor.

In 12 bladsye gee die skrywer ’n verduideliking van wat bedoel word met die benaminge enkel-, parallel-, en dubbelmediumskole. Hy doen dit aan die hand van een en ander uit die geskiedenis van die taalstryd in die skole in die Transvaal en toon die nadele van die laaste twee soorte skole verbonde, aan. Wie duidelikheid insake hierdie kwessies wil hê, sal goed doen om die pamflet aan te skaf.

'N TUISTE VIR DIE NAGESLAG,

die Blywende Oplossing van S.A. se Rassevraagstuk deur Prof. Dr. G. Cronje. Uitgegee en versprei deur Publicité Handelsreklamediens Bpk., Posbus 4892, Johannesburg. Prys 12/6 papierband; 14/6 hardeband.

Die rassevraagstuk staan in die middel van die algemene belangstelling. Deur uitsprake en besluite van resente datum het dit weer skerp op die voorgrond gekom. Ons bedoel die onlangse uitspraak van Minister Hofmeyr, wat altyd van negrofilisme verdink is, nl. dat hy teen gelykstelling is; die besluit van die Nusas of verteenwoordigers van die studente van die Engels-geörienteerde Universiteite in S.A. om naturelle studente uit die Naturelle Kollege te Fort Hare sitting te gee op Nusas en die onlangse verklaring van die Kommunistiese Party in S.A., dat hulle gelyke regte voorstaan aan alle rasse en kleure en gelowe en hulself daarvoor beroep op 'n dergelike besluit te San Francisco geneem. Met die oog op dit alles en nog veel meer is die publikasie van prof. Cronje baie welkom.

In 231 bladsye onderverdeel in 5 hoofstukke gaan hy deeglik op sy onderwerp in. Hy raadpleeg offisiële syfers om aan te toon dat die getalle oorwig van die nie-blankes groter word; hy wys op die resultate waartoe geleerdes gekom het in sake die nadele van bloedvermenging; hy toon aan die botsing tussen die liberalistiese beskouing oor die rasseproblem en dié historiese en tradisionele rassebelei van die Afrikaner; hy hou 'n sterk pleidooi vir algehele segregasie as die enigste blywende oplossing van die rassevraagstuk.

Ons beskou die werk van prof. Cronje as 'n baie belangrike publikasie. Niemand wat dit sorgvuldig gelees het, kan ontkom aan die stelling van die skrywer, dat „die voortbestaan van die blanke ras op hierdie vasteland op die spel is."

Laat almal wat enige belangstelling vir hierdie vraagstuk het, die boek tog koop en lees.

* * *

CALVINISME EN IMPERIALISME

deur Ds. P. de B. Kock. Uitgegee deur die Calvinistiese Studiekring, Posbus 478, Bloemfontein. Prys 6d.

In hierdie pamflet van 20 bladsye laat die skrywer die lig van die Woord van God val op die wêreld van alle tye met hulle imperialistiese neigings en toon hy aan dat „die suiwer Christelike beginsel lynreg teen die gees van die imperialis staan. Die gedagtes van die skrywer prikkel tot nadenke. Die betoogtrant is goed.

* * *

DIE RASSEVRAAGSTUK EN DIE TOEKOMS VAN DIE BLANKES IN S.A.

deur ds. J. G. Strydom, Alg. Sekr. van die Ned. Geref. Kerk, O.V.S. Uitgegee deur genoemde Kerk.

Hierdie lesenswaardige brosjure laat geen optimistiese klank hoor nie, want die skrywer is van mening dat die dae van die witman in S.A. getel is, tensy daar 'n radikale verandering plaasvind. Hy sien die voortbestaan van die witman alleen gewaarborg as hy 'n christenmens is. Ons beveel dit sterk aan.

JOH. DREYER.

KORRESPONDENSIE

Br. J. Semmelink stuur ons onderstaande brief uit Nederland ontvang, deur hom in Afr. vertaal. vir publikasie. Dis 'n brief van 'n Nederlandse boer uit die oostelike deel van die provinsie Gelderland, aan die Nederlands/Duitse grens, effens ten Noorde van die lyn Emmerik-Bocholt; datum 25 Junie 1945; ontvang Pretoria 11 Aug. 1945 (name verander):

„. . . gelukkig het ons die oorlog goed deurgekom. God het ons almal gespaar, waarvoor ons dankbaar is. Tog het ons heel wat moet deurmaak. In Augustus 1939 moes Willem, die oudste van ons twee seuns, onder die wapens kom; dit was al 'n groot las op ons boerderybedryf, want daar was geen ander personeel te kry nie. Aldeur was daar ook die sorg oor wat sou kom, totdat in Mei 1940 die D-se inval gekom het, en ons met 'n beklemde hart die leërs kon sien trek, vol sorg oor Willem wat toe in Amerongen, prov. Utrecht, gelê het. Chris, ons tweede seun, was ook opgeroep, maar vanweë die groot landboubedryf het ons uitstel vir hom gekry, anders sou dit natuurlik ook hopeloos gewees het.

„Twee dae na die kapitulasie het ek op reis gegaan om Willem te gaan soek. Eers met die fiets na Terborg; daar het ek die geluk gehad om nog net 'n motorkar te kan kry, fiets agterop, en so het ek met baie moeite Amerongen (amper 50 myl) bereik. Vandaar het ek die motorkar maar weer teruggestuur, en met die fiets verder gegaan om orals waar dooies en gewondes gelê het te soek en te informeer, maar alles sonder resultaat. Daarna . . . (omtrent 14 myl) waar Willem se suster woon, by wie ek saans baie laat aangekom het en die nag kon oorbly. Hulle was daar ook geëvakueer gewees, maar juis weer terug. Die volgende dag het ek weer teruggegaan na Amerongen, Renen en die Grebbe-riviertjie, waar swaar gevegte plaasgevind het, en die dooies op stapels gelê het; hulle is op vragmotors gelaai om begrawe te word, 'n ontsettende skouspel . . . mensonterend, — wát is die mens tog diep geval . . .!

„Ek het Willem egter nie gevind nie en moes dus onverrigtersake weer na huis terug, met 'n baie beswaarde hart soos jy sal verstaan. Om soveel gruwele en verwoeste plekke: Scherpenzeel, Driebergen, Amerongen, Renen, de Grebbe, Wageningen, enz. te sien maak 'n mens byna gek van narigheid, sodat ek heeltemaal verslae en sonder hoop weer tuis gekom het. Gelukkig het ons 'n dag later 'n poskaart van Willem gekry, uit Woerden, waar hy by 'n kaasboer gelê het. Hom was geen leed oorkom nie, en ons het God daarvoor gedank . . . . Gelukkig dat ons weet dat al hierdie dinge ons nie

MEUBELS van
HOË kwaliteit
, TEEN
SPESIALE pryse

MODERN
HOME
SUPPLIES

FOON 2-2103
PRETORIUSSTRAAT 217,
PRETORIA.

by geval, maar uit Gods vaderlike hand ons toekom, sodat ons in teenspoed geduldig en in voorspoed dankbaar kan wees — Willem en Chris is nou altwee tuis en ons dryf die boerdery gesamentlik.

„Ons het hier twee dae onder granaatvuur van die Tommies gelê, maar ons huis en skuur is gespaard gebly; die druiwekas (groot glasskuur waar druiwe gekweek is) is grotendeels kapot deur twee voltreffers. Onsself het in 'n eie gebouwde skuilkelder onder die grond gesit. Baie huise hier is afgebrand of deur bomme of granaatvuur verwoes. Dinxperlo is vir tagtig persent verwoes; aan die kerk vir 10,000 gulde skade en aan die pastorie omtrent 8,000 gulde. Dié dorp moet byna geheel nuut gebou word. Die tapytfabriek lê heeltemaal in puin; twee timmerfabrieke lê teen die grond, en die Suiwelfabriek met Direkteurswoning is verbrand. Onder Gendringen is baie boerderye verbrand, Mechgelen en Voorst het die swaarste gely; baie vee en perde dood, en nog meer deur die Duitsers meegeneem, ook karre en waens, wat nou met geen moontlikheid weer gekry kan word nie, veral ook omdat alle vervoer stil lê; wie weet hoe lang nog? geen telefoon, geen elektriese lig of krag, geen steenkole, en vaak ook geen water. In die stede het baie mense van honger omgekom deur die staking van die spoorwegpersoneel; nou na die bevryding word dit langsaam beter.

„O, wát 'n dwaasheid; al die ellende had tog voorkom kon word deur oorweging van mekaar se belange, maar van die staanspoor af het hulle begin om mekaar te wantrou, mekaar te haat en verdag te maak; net soos dit in die klein burgerlike lewe gaan, so gaan dit ook in die politiek van die moonthede: die reg van die sterkste; maar dit bevredig ons regsgevoel tog nie.

„O, wát 'n afstand tussen die liefde van God, en die haat van die mens; hemel en hel!

„Ek het my voorgeneem, gesien alle ellende van die haat, om nie meer te haat nie, maar om te probeer om lief te hê. Maatskaplik is dit tog die grootste onsin om vuur met vuur te probeer blus; netsomin kan haat met haat verban word. Die gebod: „julle vyande moet julle liefhê" beteken tog: moenie vyande hê nie!

„Origens het ons wel baie hinder van die D-'s gehad. Die 14e Okt. 1944 het hulle die beste kamer van ons huis opgeëis vir „Schreibstübe" (kantoor) en 'n „Feldwebel" en 'n onderoffisier hier laat slaap; onafgebroke vir amper vyf maande het dieselfde persone gebly, maar ons het verder geen hinder van hulle gehad nie. Later het nog 'n paar „hooger oomes" (hoër „ooms"), 'n luitenant en 'n owerste hier verblyf gehou, totdat die Tommies gekom het. Op ons boerdery is daar gelukkig nie geveg nie; waar geveg is het alles in vlamme opgegaan so byv. die „Buitink" onder Bredenbroek, wat heeltemaal verbrand is; niks kon gered word nie, omdat huis en omgewing onophoudelik onder mitrailleurvuur gehou is; alle lewende hawe is daar weg.

„Van ons het die D-'s twee perde en drie waens meegeneem, sodat ons slegs een twee-jarige perd en 'n lange kar oorgehou het, en geen raad weet hoe om die oes binne te kry nie.

„Die N.S.B.ers (Nederlandse Nas. Sosialiste) is nou almal in kampe agter doringdraad opgesluit, en op hul plase word bedryfsleiers (bestuurders) aangestel. Dit word beweer dat hul plase onteien sal word, en elkeen wat met die D-'s simpatiseer het word soos 'n landverraaier opgepak!

„Wat ons verder nog bo die hoof hang, wie sal dit sê? Wie weet, of die kommunisme nog aan die bewind kom? . . ."

Tot sover die brief.

Prof. Dr. J. H. Semmelink van Groningen het berig dat sy twee seuns albei vir 'n tyd in Duitsland was, een in 'n strafkamp waar hy wel slae maar „byna geen eten" gekry het nie; gelukkig het albei daarin geslaag om te ontvlug en terug te kom en verder „ondergeduik" te bly. Hy berig ook dat die kerke in Groningen gespaar is en alleen glasskade gely het. Zutfen, Eefde, Gorssel, skryf hy, het baie gely. Doetinchem is gebombardeer, en o.a. die kerk is verniel. Arnhem bestaan nie meer nie: ‚net Pompeji." — Is ons, *alles* in aanmerking geneem, die laaste jare tog nie baie bevoorreg nie? Wéet ons wat dit is: Moenie vyande hê nie?

Diegene wat gedwonge voel om skouer aan die wiel te sit vir die stigting van 'n fonds tot die bou van 'n paar waardige monumente van Suid-Afrika, in een of meer van die deur die oorlog geteisterde lande, in die vorm van *heropbou van kerke* vir gelykgesinde protestantse gemeentes, moet asb. skryf aan Mnr. J. Semmelink, 7e laan 318, Capital Park, Pretoria.

* * *

GLO ONS DAN NIE?

Wat gaan gebeur na hierdie oorlog?

Sal die wapenfabrieke voortgaan met produseer?

Gaan hierdie verslane land deur daardie seëvierende land geregeer word?

Sal ons ooit weer demokraties kan voortleef?

Sal die internationale handel nou so of so gedryf word?

Wat dink jy van die nuwe orde deur hierdie of daardie konferensie daargestel?

Kom die groot drie weer oor 'n rukkie bymekaar?

Die wêreld lyk vir my donker, en ek weet nie wat om te sê nie.

Dit is wat ons oor en oor hoor en lees. Geen sekerheid nie. Die wêreld is in 'n chaos.

Soos 'n neergestorte, gewonde dier worstel om uit te kom onder die slagmes van die jagter, so worstel die wêreld om weer lig te sien, deur die duisternis van verwoesting wat deur homself daar gebring is. Hy wil met graagte vrede en orde skep.

Ons hoor dus van nuwe ordes, ekonomiese rekonstruksie, politieke rekonstruksie, staatsmanne wei uit, hulle gee dit en dat aan die hand. So ook worstel hierdie en daardie konferensie voort met die uitpraat oor nuwe idees, dae en dae selfs nagte soek hulle na 'n sleutel om die vrede op aarde te bewaar; maar hierdie groot leiers vergeet dat slegs 'n paar myle miskien vanwaar hulle so besig is met die uitwerk van planne en skemas, ander geleerdes, wetenskaplikes, deur dieselfde staatsmanne en leiers aangestel, besig is om proewe te doen, uit te vind hoe om nog meer verwoesting te bring en te verdelg; hoe om dieselfde wêreldstelsels, wat reeds verongeluk is en nou weer ure van konferensie-hou kos om reg te kry, skeef te stuur en maar verder te verongeluk. So bruis dit voort soekende na vrede, 'n ewigdurende vrede.

Hierdie geleerdes, konfyt met die beste uitgewerkte internasionale stelsels vergeet — die heel beste stelsel, die enigste sleutel tot vrede — alreeds 2000 jaar gelede gegee, prakties deur die Gewer uitgeleef, toegepas op sy medemens, alreeds goed op proef gestel en 'n groot sukses bevind; later ten boek gestel — is daar vir almal om te lees: Het jou naaste lief soos jouself en God bo alles.

Met hierdie paar woorde tesame met die praktiese daad het die grootste en hoogste ontwikkelde Denker van die geskiedenis, redding en vrede vir almal moontlik gemaak.

Ons kan dit almal lees, oor en oor bestudeer, dit word gereeld deur ons predikante verkondig, wat ure van voorbereiding en studie spandeer om dit so eenvoudig moontlik aan ons te bring. Maar dit het al by ons 'n gewoonte geword om hierdie dinge te hoor en te vergeet.

Ons gaan kerk-toe, ons noem onsself Christene. Ja ons gaan kerk-toe, party van ons, ons lees ons Bybel, ons gee aan die Kerk, ons doen al hierdie goeie dinge, maar ons doen ook alles wat deur die kerkleër belet word.

Ja ons het selfs predikers by ons veldmagte, wat miskien 'n half uur elke dag vir ons leer om ons naaste so lief soos onsself te hê en die ander 23½ uur is ons besig om van ons instrukteurs te leer hoe om ons naaste op die gouste en maklikste manier te verdelg.

Ons sien dus dat ons ongebalanseerd soos 'n drenkeling voortworstel, en as ons redder kom en ons vra om hom nie te pak nie, maar kalm te bly en te doen wat hy ons sê, dan beloof ons dit; maar — sodra hy nader swem om met sy reddingswerk te begin, dan pak en klou ons hom vas en albei verdrink — ons lewe is dus 'n leuen.

My kerk! die ou aarde smag onder sy selfgemaakte laste, die wêreld het koers verloor. Nou, nou is dit die geleentheid, 'n geleentheid om die lewensplan van Christus, ons Saligmaker, aan die wêreld voor te hou; predikante nou is dit die kans om die vrugte van u studies af te werp, die wêreld het u verpleging dringend nodig, want sy lê en verstik en smoor in die bloed wat vloei uit die wonde wat ontstaan het in haar poging tot selfmoord.

Nog nooit tevore het ons kerke en die predikante as gesante van Christus so'n geleentheid gehad om te red en sy plig te doen soos nou nie.

Christene ondersteun u kerk en predikante. Hou hulle hande hoog. Laat ons christene wees en nie net sê ons is christene nie!

Brakpan. ALBERT.

Onlangs het Oom Jan Swanepoel sy 52ste verjaardag gevier te Pinetown. Hy is een van die getroue ouderlinge van Durban, 'n ware en geduldige trekos. Bygaande kiekie is van Oom Jan en Tant Bertie op sy 52ste verjaardag. 'n Groot vriendekring was teenwoordig met die geleentheid.

DANKBETUIGING

Namens my kinders en myself, ons innige dank vir telegramme en briewe van deelneming ontvang met die afsterwe van ons dierbare pappie. Ook aan familie en vriende wat my trou bygestaan het gedurende sy siekte, dood en begrafnis. Ook Ds. Coetzee van Potgietersrust wat die begrafnisdiens waargeneem het en ouderling F. J. Prinsloo wat as koster opgetree het. Ons kan almal verseker dit word van harte waardeer. Mevr. K. van Coller, Roedtan, oor Naboomspruit.

VERLOWING

CELLIERS-SPIES.—Ons twee MARA vierde dogter van Mnr. & Mev. F.J. Cilliers, Holmdene, P.K. Kalkrand, S.W.A. en JANNIE, tweede seun van Mnr. & Mev. J. P. Spies, Sekretarispan, oor Mariental, S.W.A., maak hiermee aan familie en belangstellendes bekend dat ons verloof geraak het.

PRETORIUS-STEYN.—Hiermee maak ons tweetjies BETSIE PRETORIUS van Leeukop, en JANNIE STEYN Doornlaagte, aan familie, vriende en belangstellendes bekend dat ons verlowingsbootjie veilig roei na eenheid en geluk op die 18de Augustus 1945.

DOODSBERIG

LE ROUX.—Sag verhuis na sy hemelse woning op die 20ste Mei 1945, ons geliefde vader en eggenoot WYNAND ROELOFF JOHANNES FRANCOIS LE ROUX. In die ouderdom van 88 jaar, 4 maande en 28 dae, na 'n gelukkige egverbintenis van 67 jaar. Ons gun u die rus wat u begeer het. Bedroefde kinders, klein- en agterkleinkinders. W. R. le Roux, P.K. Sentrum.

VAN HEERDEN.—Sag heengegaan na sy Hemelse Vader op Maandag 25 Junie my geliefde eggenoot, ons vader en grootvader WILLEM SCHALK JACOBUS VAN HEERDEN, in die ouderdom van byna 72 jaar, na 'n siekbed van 9 maande, waarvan die laaste 9 dae smartlik was. Die bedroefde eggenote, kinders en kleinkinders. A. S. van Heerden, Kromkloof, P.K. Doornhoek.

DE KOKER.—Dit het die Here behaag om van my weg te neem, my geliefde eggenoot JOHANNES LODEWIKUS DE KOKER, gebore 1853, ouderdom 91 jaar 9 maande, oorlede 24 Julie 1945, na 'n egverbintenis van 64 jaar. Sy lyding was slegs 4 dae. Sy plek is leeg; Sy stem is stil; Ons swyg O! Heer dit was u wil. Die bedroefde eggenote S. J. de Koker, Leeuwfontein, P.K. Niemeer.

EHLERS.—Dit het die Heer van hemel en aarde behaag om te verlos na 'n sware lyding van kanker op die 15de Augustus 1945, ons dierbare moeder, groot- en agtergrootmoeder CATHARINA DOROTHIA EHLERS (gebore Wolmarans) in die ouderdom van 69 jaar 7 maande en 1 dag, die laaste ses maande was baie smartlik, wat sy met geduld gedra het. Steeds dank ons die Heer vir haar lewe, trou aan haar God, en liefde teenoor haar kinders en medemens. Ons mis u dienende liefde, maar gun u die rus. Die bedroefde kinders, kleinkinders, en agterkleinders. Willem, Louis en Ina Botha. Witklip, Distr. Rustenburg.

ROSSLEE.—Diep is die wond in ons harte, toe weggeneem is op 25 Julie 1945, ons teergeliefde seuntjie en broertjie GERT CORNELIUS ROSSLEE, van 8 maande, na 'n smartlike siekbed van 2 maande in Johannesburg kinderhospitaal. Ons sal daar Bo verstaan; Waarom hy so vroeg moes gaan; Die wonde diep en seer; God is Liefde Hy regeer. Beproefde ouers, G. & A., Marie en Sussie Rosslee. Braaklaagte.

MALAN.—Sag ontslape in die Heer; ons geliefde eggenote en moeder ELSJE MARIA MALAN (gebore Krige) ouderdom 69 jaar 8 maande 4 dae, oorlede op 12 Augustus 1945. Haar plek is leeg; Haar stem is stil; Ons swyg O! Heer; dit was U wil. Bedroefde eggenoot, kinders en kleinkinders D. R. Malan. Potgietersrust.

GELDENHUYS.—Sag heengegaan op 24 Augustus 1945, my geliefde eggenote en ons moeder CATHARINA MAGDALENA GELDENHUYS (gebore Steyn) in die ouderdom van 53 jaar 9 maande na 'n siekbed van 12 ure. Rus sag liewe moeder, u lewe bly vir ons soet. Hoe kan ons u ooit vergeet? U wat so dierbaar was. Verlangende eggenoot en kinders. H. P. Geldenhuys, Tienie en Koos. Deelkraal, P.K. Taaibosspruit.

VAN COLLER.—Dit het die Here van lewe en dood behaag om van ons weg te neem ons dierbare eggenoot en pappie JACOBUS ADOLF VAN COLLER op Dinsdag 31 Julie 1945 om halfvyf in die môre, in die ouderdom van 52 jaar en 13 dae na 'n smartlike lyding van vyf maande en 20 dae in die Pretoria hospitaal wat hy met geduld en blymoedigheid gedra het, met die vaste vertroue in sy Verlosser. Hy het gesterwe maar sal altyd bly lewe in my hart, ek kan net God dank vir die voorreg om soveel jare saam te lewe met 'n Kind van die Here. Hy het sy Kerk trou gedien as ouderling in die Hervormde gemeente Brakpan, en later te Springs. Hoe bitter die beker om te drink en te ledig; Kan ons net sê: wees stil en kus die Hand wat geslaan het. Sy diepbedroefde eggenote en kinders. Kittie van Coller, gebore Hamman, Ackert en Susie v. Schalkwyk, gebore van Coller, Frikkie en Babs van Zyl, gebore van Coller, Koos, Hamman, Johann, Phillie en Lienie van Coller.

STRYDOM.—Onpeilbaar was die smart toe ons op 7 Junie 1945 moes afskeid neem van ons so dierbaar vader MICHIEL COENRAAD STRYDOM in die ouderdom van byna 75 jaar, na 'n smartlik maar geduldige lyding van ses maande. Vader en moeder veilig reeds daar; Haas sal ons skuitjie oorkanttoe vaar; Daar na geliefdes oor die gety; Binne die hawe veilig en bly. Bedroefde kinders Lambert, Johanna, Stoffel, Hester, Michiel en Cassie, Chrisjan, Gerrie en kleinkinders. Petrus Steyn.

KNOETZE.—O, hoe diep die wond in ons harte geslaan toe onverwags van ons weggeneem is op 15 Augustus 1945 ons teergeliefde eggenote en moeder ANNA FRANCINA CATHRINA MARIA KNOETZE (gebore Meyer) in die ouderdom van 70 jaar 6 maande 25 dae, deur 'n hartaanval. Sware laste saas geskouer; Bange nagte saam deurwaak; Die ruwe lewenspad saam bewandel; Soet en bitter saam gesmaak. Die treurende eggenoot, kinders, kleinkinders en agterkleinkinders. Makwassie.

PELSER.—Onvergeetlik bly die dag van 30 Augustus 1945, toe uit ons midde weggeneem is ons dierbare eggenote en moeder JOHANNA PETRONELLA ANDREJETTA PELSER (gebore Jansen van Rensburg) in die ouderdom van 64 jaar 7 maande 13 dae na 'n siekbed van 3 maande aan maagkanker waarvan die laaste 10 dae smartlik was. Na 'n egverbintenis van 38 jaar 8 maande en 10 dae. Die Heere het gegee; Die Here het geneem; Ons swyg O! Heer, dit was U wil. Bedroefde eggenoot en kinders en kleinkinders. W. J. A. Pelser, P.K. Marahekkie.

JOUBERT.—Met diepe sielesmart het die Heer van ons weggeneem om 12.45 v.m. 24ste Junie 1495, ons dierbare vader en eggenoot MARTHINUS STEPHANUS, in die ouderdom van 54 jaar 2 maande 21 dae. Smartlike lyding van byna ses maande. Geduldig het u dit gedra u stem is stil vader; maar ons sal swyg. Rus sag liewe vader ons gun u dit. Die bedroefde eggenote en kinders. Bakerville, Lichtenburg.

SCHUTTE.—Dit het die Almagtige Skepper van hemel en aarde behaag om van ons weg te neem op Maandag die 23ste Julie 1945, ons dierbare teerbeminde eggenote, moeder en grootmoeder ELIZABETH JOSSIENA JACOMIENA SCHUTTE (gebore Spies) in die ouderdom van 52 jaar 7 maande na 'n siekbed van 1 maand en 8 dae waarvan die laaste drie dae smartlik was, wat sy met die grootste geduld gedra het. Brandend vloei die wond O! Heer; Ons sien haar graf maar haar nie meer; O! ons mis u troue moedersorg, en dienende liefde diep. Laat ons in U wil berus O! Heer. Ons huis is leeg o so leeg. Diep drink ons uit die Mara's beek. God alleen skenk ons krag, God alleen was al ons trane af. Swygend sal ons wag, op 'n blye weersiensdag. Tot weersiens liewe moeder. Sie op ons in guns van Bowe ens. Ps. 25:8. Die diepbedroefde vader Johannes Schutte en kinders Bettie, Lukas, Anna, Dawie, Jannie, Hannatje, Ralie en Grietatjie. Skoonkinders: Phlippie en Gertie. Kleinkinders: Boetie, Jannie en Ralie.

PRETORIUS.—Dit het die Here behaag om van my weg te neem op Maandagmôre 6 Augustus om half twee, my teergeliefde eggenote en ons allerliefste moeder ANNA CHRISTINA (gebore de Beer) in die ouderdom van 40 jaar 4 maande en 1 dag, na 'n siekbed van 3 weke wat smartlik was. Rus in vrede liewe moeder; U was bereid om u Jesus te ontmoet; Ons gun u die hemelse rus, na al u leiding hier op aarde. Dank aan al die vriende wat my bygestaan het gedurende die siekte. U verlangende pappie en kinders. J. M. Pretorius, Swartwater.

IN MEMORIAM

CELLIERS.—Sal ons ooit die 19de September 1943 vergeet, toe ons ons enigste dogtertjie NELLIE, ter ruste gelê het! Ons verlang, ons bly verlang totdat ons mekaar hiernamaals weer ontmoet. Slaap maar sag Nellie, ons kom ook spoedig. Die verlangende ouers en eggenoot. Andries en Sannie Joubert, Piet Celliers en Bennie.

VORSTER.—Met trane en verlange dink ons aan ons dierbare eggenoot en pappie wat van my weggeskeur is op 14 Junie 1945, FRANCOIS NICOLAAS VORSTER, in die ouderdom van 49 jaar, 2 maande en 11 dae. Daar is 'n nuwe hopie grond in die kerkhof en ons plant mooie rose daarom heen, want onder daardie grond lê begrawe ons eggenoot en pappie, oor wie ons so ween. Die bedroefde Vrou en Kinders, Vader, Broers en Susters. Mev. S. E. Vorster, Spoorweghuis 186, Newtown.

COETZER.—Met liefdevolle herdenkings gaan ons gedagte na die Pietersburgkerkhof, daar rus ons dierbare LETTIE, wat ons in die nag van 12 Februarie 1945 vooruitgegaan het. As die nag sy donker sluier; Saggies om die aarde vou; Is daar stille weemoed in die harte wat verlang na jou. Bedroefde vader en moeder, Hendrik en Lettie de Beer, P.K. Doornboom.

BRONKHORST.—Een jaar van stille verlange is verby, en nog is dit soos gister toe liewe Jesus van my en ons weggeneem het my teergeliefde eggenote en ons moeder CATHARINA WILHELMIENA BRONKHORST (gebore Badenhorst) op 13 September 1944 in die vroeë môre om 5 minute oor drie. Die dood het ingedring; 'n Verbreekte huiskring; Ons ledig 'n lydingsbeker; Maar is van weersien seker. U verlangende eggenoot en kinders. C. J. Bronkhorst, Eerste Fabrieke.

BOSHOFF.—Met innige verlange en tere liefde dink ons aan ons liefdevolle eggenoot en vader WILLEM PETRUS BOSHOFF, wat verhuis het na sy hemelse woning op die vroeë môre van 27 Mei 1944 en ook ons dierbare „Boetie" WILLEM PETRUS BOSHOFF, oorlede 20 Augustus 1940 in die hospitaal. Hoe verder die jare vorder hoe meer mis ons hulle in hierdie lewe en hoe groter die verlange. Verlangende eggenote Sannie Boshoff en kinders Johannes en Lettie Boshoff. Kafferskraal, Klerksdorp.

BRITS.—Onvergeetlik bly vir ons die 4de September 1944, toe van ons weggeneem is deur 'n motor ongeluk ons enigste — ons klein JOHAN, in die ouderdom van 16 maande. Ander dink dat ons vergeet het; Somtyds as hul ons sien lag; Maar hul weet nie dat daaragter; Twee ouer harte van verlange smag. Verlangende pappie en mammie. Heidelberg, Tvl.

JACOBS.—In tere liefde en verlange dink ons terug aan 8 Augustus 1943, toe van ons ontneem is deur die dood, my eggenoot en ons pappie N. J. G. JACOBS. Verlangende eggenote en kinders. Daisy Jacobs.

EHLERS.—In tere liefde en herinnering dink ons terug aan ons dierbare vader, GEORGE ARCHIBALD CLARK EHLERS wat van ons weggeneem is op die 21ste Oktober 1939, in die ouderdom van 82 jaar, 5 maande en 18 dae. Dis hy wat ons die weg gebaan het; Toe hy ons vooruitgegaan het; Sy heengaan herinner ons steeds aan daardie dag; Wat God gedurigdeur van ons verwag; Ons wil dan volg ook daar na hom; As ook ons dag van skeiding kom. Die verlangende kinders, kleinkinders, en agterkleinkind. Willem, Louise en Ina Botha, Witklip, Distrik Rustenburg.

VAN LOGGENBERG.—In liefdevolle herinneringe aan my dierbare eggenote, en ons moeder SUSANNA ALETTA ISABELLE VAN LOGGENBERG wat van ons weggeneem is op die oggend van die 19de September 1944. Rus sag liefste moeder. Pappie, Danie, Hannie, Hessa, Lettie, Noempie, Maria Joggie en Berta. Ingestuur deur G. van Loggenberg Posbus 410, Pretoria.

VAN DER MERWE.—Onvergeetlik bly vir ons die oggend van 26 September 1944, toe van ons weggeneem is ons enigste liefling JANIE. Ander mense dink dat ons vergeet het; As hulle ons sien lag; Maar hulle weet nie dat daaragter; Twee ouerharte van verlange smag; As die nag sy donker sluier; Saggies om die aarde vou; Is daar stille weemoed; In twee harte wat smag na jou. Van Mammie en Pappie. Germiston.

DU PLESSIS.—Na 'n jaar van bittere verlange en stille trane dink ons terug aan Saterdagmiddag, die 2de September 1944, om 5 uur die middag, toe ons moes afskeid neem van ons dierbare kind HESTER DU PLESSIS, gebore Nell. Hoe bitter die kelkie ook mag wees o Heer, ons sal swyg. Dit was U wil. Die verlangende Ouers Lenie Willie Nell. Fontainebleau.

HERVORMER INTEKENGELDE

VANAF 1 TOT EN MET 31 AUGUSTUS 1945

BELFAST: Per Ds. Snyman 9/-. BREYTEN: M. J. Swart £1.2.6. A. D. Botha 2/6. BULUWAYO: G. M. Viljoen 5/-. DELAREY: Per D. Diedericks 15/-. DULLSTROOM: Ds. D. B. Snyman 2/6. EENDRACHT: J. M. la Grange 5/-. GREYLINGSTAD: Per H. Morsner £1.10. JOHANNESBURG: W. v. Namen 5/-. KLERKSDORP: Mevr. J. G. Fourie 5/-, J. C. Roesch 2/6, S. H. Kriel 3/6, C. J. Benade 3/6. KOSTER: C. J. Esterhuizen 10/-. LICHTENBURG: Per T. F. J. Steyn £3.6.6., Per J. A. S. v. d. Linde 5/- LYDENBURG: P. H. Scholtz. MAFEKING: J. F. J. van Rensburg 5/-. MEMEL: W. H. Brooks 2/6. MESSINA: G. D. J. Scholtz, 2/6, J. H. Snyder 5/-. NABOOMSPRUIT: J. M. Jacobs £1. MORGENZON: H. C. Marx 5/-. NOORDELIKE PRETORIA: Per C. G. Coetzee £2.2.6. PRETORIA: Japie Bekker 2/6, P. L. & G. J. van Jaarsveld 5/-. PRIMROSE: Per S. J. Venter £22.15.0. RUSTENBURG: W. R. le Roux, 2/6, J. A. Pretorius £2.3.6. SCHWEIZER RENEKE: H. L. Pretorius 2/6. STANDERTON: Per M. C. Strydom £6.7.6. VENTERSDORP: D. J. Tredoux 3/-. VRYBURG: Mevr. E. S. Viljoen 3/6, L. H. du Toit 2/6. WITBANK: A. J. Botha 5/-, Per D. Coetzee £4.15.0. W. F. Swanepoel Jnr. 5/- . DIVERSE: Mej. M. E. van T'Verlaat 2/6. Ds. J. L. de Bruin 15/-. ZEERUST: P. M. du Toit 2/6.

TOTAAL: £52.10.0.

Enige van die duisende getuigskrifte wat in die laaste twee maande ontvang is.

Mnr. S. Jooste, 7de Laan 13*a, Melville, Johannesburg,* wat 17 maande lydend was aan Rumatiek, en wat nege spesialiteite van Johannesburg oor hom gehad het, getuig van volkome genesing, deur my Kruie behandeling. Die geval is absoluut 'n wonderwerk.

Mev. J. A. Naude, Bus 135, *Parys,* getuig dat sy heeltemal herstel is van Ekseem wat sy vir twee jaar aan gely het.

Mnr. C. P. du Preez, Whitehallstraat 36, *Hursthill,* getuig van volmaakte genesing van Juksiekte, en ook sere en gate wat aan sy bene was.

Mev. P. Strydom, Fort Beaufort. Brief gedateer 20ste Jan. 1944, is baie dankbaar dat sy genees is van 'n vroulike kwaal wat sy 14 jaar aan gely het.

Mev. A. Francis, Main Street, Port Alfred, skryf dat sy baie dankbaar is, vir my suikersiekte behandeling. Dit het haar baie goed gedoen, en sy voel nou baie sterk, en kan haar werk self doen, wat sy vir 'n geruime tyd nie kon doen nie. Sy beveel my behandeling ten hoogste aan vir Suikersiekte lyers.

So skryf *Mev. J. A. Naude* ook, van *Bus* 135, Parys.

Mev. C. C. Steyn, Howard-laan 33, *Benoni,* skryf brief gedateer 1 Junie 1944. Dat sy vir 16 jaar gely het aan haar maandstonde. Gewoonlik kom dit 10 dae voor die tyd, en hou dan vir 8 dae aaneen aan. Sy is daar heeltemal genees van, deur my Kruiebehandeling. Sien ook haar getuienis van Vallende Siekte.

PUISIES.

Mnr. J. R. Ryneveldt, Dorothystraat, Kroonstad, skryf dat sy Puisies heeltemal verdwyn het deur my Kruiebehandeling.

Mnr. T. J. Koekemoer, Highstraat 24, *Florida, Johannesburg.* Brief gedateer 4 Julie 1944. Skryf as volg: Dat hy heeltemal genees is van Katar in die longe en van 'n versweerde maag. Vleis kon hy glad nie eet nie, en wat hy ook al eet bring hy alles weer op. Na drie maande se behandeling van my Kruie het hy 30 pond in gewig opgekom en is volmaak gesond, en hy sê dat hy nou 'n hele skaap kan opeet.

Mev. M. J. v. d. Merwe, 4de Laan 41, *Geduld,* skryf brief gedateer 6de Julie 1944. Dat sy vier jaar gely het aan Galstene. Die X-strale wat geneem is 'n jaar terug wys 'n aantal stene so groot en groter as duifeiers, waarvan Dr. Taylor Smith getuie is. Na agt dae se behandeling van my is sy ontslae van al daardie vreeslike galstene wat alles afgekom het in die vorm van jelly. Sy is volmaak genees Die X-strale plate is in my besit.

Mnr. J. G. H. Cronje, Maraisstraat 15, *Cyrildene, Johannesburg.* Brief gedateer 10 Julie 1944. Skryf dat hy jare gely het aan die vergrote Blaasklier (Oumansklier) en dat al die dokters net wou opereer. Na twee maande van my Kruiebehandeling getuig hy is hy wonderlik herstel, en kan my behandeling met die grootste vrymoedigheid aanbeveel.

AFRIKA KRUIE INSTITUUT

Afrika-Huis 323 — (3e Vloer) — Posbus 4292
RISSIKSTRAAT 60, JOHANNESBURG.
Foon: 22-0045

GENEES uself met Kruie. Die Natuur het Kruie voortgebring en ek glo dat alle kwale deur Kruie genees kan word. Ly u aan enige kwaal Welnu dan het u 'n kans om deur my beroemde Kruie genees te word. Ek het genesende Kruie vir elke kwaal en behandel al die kwale hieronder vermeld met sukses. Duisende het ek reeds genees. Kruie was die medisyne wat die Voortrekkers gebruik en genees het. Skryf alle besonderhede van die kwaal aan my. Al die kwale hieronder vermeld kan deur Kruie genees word.

MNR. W. A. DE VILLIERS,
Kruiedeskundige.

Lewerkwaal
Oortollige Gal
Suur en Sooibrand
Aambeie
Roos
Benoude Bors
ASMA
Beroerte
Bright-siekte
Duisling
Dispepsie
Maagkwaal
Eksema
Geelsug
Hartkwaal
Hitte-uitslag
Jeugsiekte
Jig
Lintwurms
Verstopte Are
Spat-are
Hooikoors
Skilvers
Hardlywigheid
Maandstonde
Nier- en Blaaskwale
Oumansklier
Pootjie
Puisies
Rumatiek
Senuwees
Sinkens
Steenpuisies
Stene in die Blaas
Graweel
Swakte
Vallende Siekte
Suikersiekte
Blindedermontsteking
Kataar
Hoë Bloeddruk
Keelklierontsteking
Vergaste Maag
Witvloed
Water

Blindedermontsteking: As verwaarlosing nog nie 'n operasie nodig gemaak het nie, dan sy MY Kruiebehandeling nog gewis alle pyn en ontsteking verwyder.

Rumatiek: Baie dankbare lyers aan Rumatiek getuig van permanente genesing van die pynvolle siekte. Ek genees die kwaal by die wortels.

Roos: Lyers aan Roos, ek kan u die versekering gee dat baie lyers aan Roos deur kruiebehandeling volkome genees is.

Versweerde Maag: Ek spesialiseer in die behandeling van hierdie pynvolle siekte, verligting sal volg vanaf die begin van die gebruik van my kruiebehandeling. Pyn, gas en brand sal verdwyn soos die môredou.

Vroulike Kwale: Moenie ly nie, ek het kruie wat u kan help en 'n operasie bespaar.

Is u te vet: My behandeling sal nie jóu hart aantas nie en u sisteem verswak nie, en ek sal u gewig afbring na u verlangste.

Voel u oud en lusteloos: Probeer my kruiebehandeling vir nuwe lewenslus, dit sal u versterk en weer lus gee om te lewe.

Vlekke en Puisies: Puisies en huidkwale kan genees word deur my kruiebehandeling. Kruie was die metode waarmee die Voortrekkers genees het.

Ek het geen verbinding met ander Kruie-firmas en ook geen Vennote nie.

OPLOSBARE GENESENDE SUIDERKRUIS-OLIES

Uitvinder : E. KUMST, C.E.

Duisende tevrede pasiënte het per brief getuig van die wonderlike genesing wat hulle ondervind het by die gebruik van hierdie Oplosbare Genesende Olies. Elkeen wat ly, moet nie versuim om onmiddellik 'n voorraad van die Genesende Olies te bestel nie; u sal werklik verbaas wees met die uitslag. Kumst-olies raai u aan om nou die nodige Olies te bestel teen die billike prys van 21/- (kontant met bestelling) of 22/- (kontant by aflewering) vir drie bottels, voldoende vir 'n behandeling van 5 weke.

Dit spyt ons dat ons ons prys moet verhoog, die eerste in 21 jaar, as gevolg van die oorlogstoestande.

Kumst-appendicitusolie.

Oplosbare, Genesende Suiderkruis-olies bestaan uit 18 verskillende Olies (gifvry) vir verskillende siektes en kwale, soos Rumatiek, Asma, Slegte Spysvertering, Aambeie, Ekseem, Koors, Galstene en Lewerkwaal, Bloedvergiftiging, Nier- en Blaaskwale, Senuweekwale, Malaria, ens., ens. Hierdie Olies is nêrens anders verkrygbaar nie, sodat pryse laag gehou kan word om behoeftige lyers tegemoet te kan kom.

Stel nie langer uit nie. Noem „Die Hervormer" wanneer u aan Adverteerder skryf.

Sal diegene wat alreeds genees is asseblief aan hul vriende vertel?

Onthou 21-, kontant met bestelling; 22/-, kontant by aflewering.

E. KUMST, C.E.

Rissikstraat 89. JOHANNESBURG.

Posbus 4052. Foon 34-1438.

Bewaar hierdie Advertensie. U sal dit later nodig kry.

ROOS?

„MERVANDER-ROOS-SALF"

'n **Uitstekende** middel vir alle Huidkwale en Roos. — Posvry — **3/6** en **6/6.**

SENUWEES?

„SENUMERWE" (Mervander-Merk)

'n **Beroemde** Middel vir Senuwees, Slaaploosheid en Bloedarmoede. — Posvry **5/6** en **10/6**

Altwee gemaak volgens die resep van wyle Dr. J. W. van der Merwe van Krugersdorp.

Vergeet ook nie die volgende middels :

Baba-suur-poeier — — — — — — **1/6** en **2/6**
Hoofpyn-poeiers — — — — — — **1/6** en **2/6**
Rumatimerwe (vir Rumatiek) — — **8/6** en **15/6**

Maagmiddels, ens.

Daar is 'n **Mervander-middel** vir al u kwale.

Skryf dadelik aan ons !

E. J. ADCOCK, BPK., Aptekers,

Posbus 198. KRUGERSDORP.

So pas verskyn by Van Schaik :

Die tweede, verbeterde en aansienlik uitgebreide druk van die

AFRIKAANSE BYBELKONKORDANSIE

Hierdie werk bevat omtrent 60,000 teksreferensies en is onmisbaar vir Predikante, Onderwysers en Studente. Prys **30/-**, posvry **31/-**

★

— BESTEL BY —

Die VAN SCHAIK-BOEKHANDEL

Librigebou — PRETORIA — Posbus 724.

ROOM

BOERE! — BOERE!

Stuur julle room na die

OU TRANSVAAL KOELKAMERS

wat al 34 jaar staande is en wees verseker van eerlike en opregte behandeling.

TRANSVAAL KOELKAMERS,

JACOB MARESTR. 9, PRETORIA. Bus 448.

Die Familie Winkel

Bring ons 'n besoek en u sal verbaas wees oor die wonderlike waardes in alle Afdelings vir

— DAMES — HERE — KINDERS —

Foon : 2-7112. KESSELS Posbus : 641.

h/v. Schubart- en Kerkstraat, PRETORIA.

BOEKHERSTELWERK

Familie-Bybels, erfstukke, handboeke, ander verwaarloosde boeke en biblioteekboeke wat stukkend is, sal ons herstel en so te sê nuut maak. (Spesiale tariewe vir biblioteke en ander groot bestellings).

VERTAAL-BURO, STELLENBOSCH.

Posbus 180, Stellenbosch, Telefoon 486.

Gedruk deur Wallachs' P. & P. Co., Bpk., Andriesstr. 160, Pretoria, en uitgegee deur die **eienaars:**
Ned. Herv. Kerk van Afrika, **Posbus 19**, Dullstroom.
48925—7/9/45